

Tartalomjegyzék

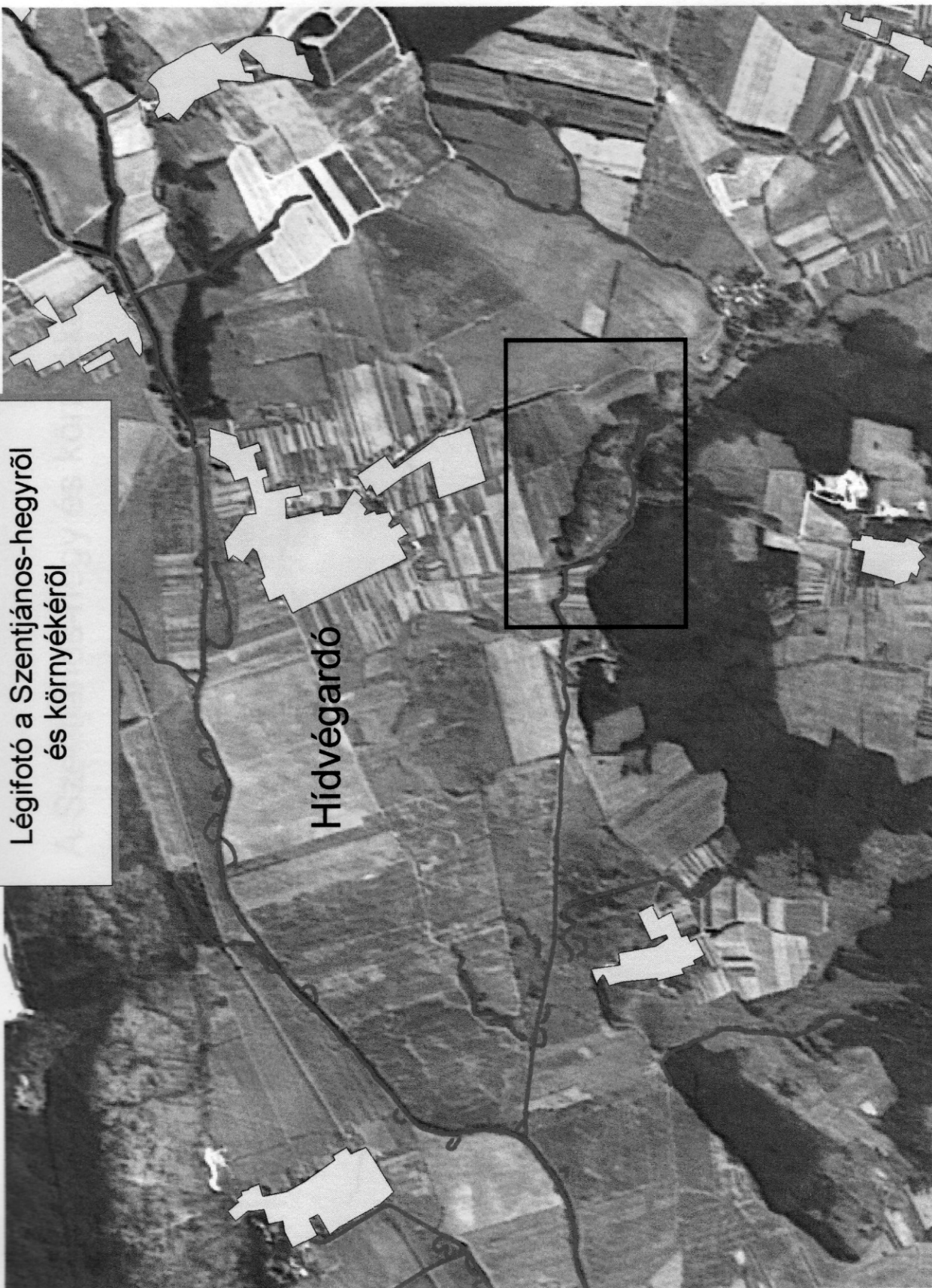
1. Legifutó a Szentjános-hegyről és környékéről
2. Térkép a Szentjános-hegyről és környékéről
3. A Szentjános-hegy és környékének jellemzése
 - 3.1. Földrajzi fekvés
 - 3.2. Földtani felépítés
 - 3.3. Szerkezeti fejlődés
 - 3.4. Talajtan
 - 3.5. Barlangok előfordulása
4. A Szentjános-hegy területe
5. A Komló-füvék felvétel
6. A Császár-barlang felvétele
7. **A hídvégardói Szentjános-hegy, mint önálló karsztterület és**
8. **barlangjainak feldolgozása**
9. Felhasznált irodalom

Készítette: Gruber Péter
Barlangtani szakfelügyelő

2000.09.28.
Jósvafő

Tartalomjegyzék:

- 1. Légifotó a Szentjános-hegyről és környékéről**
- 2. Térkép a Szentjános-hegyről és környékéről**
- 3. A Szentjános-hegy és környékének jellemzése**
 - 3.1. Földrajzi fekvés**
 - 3.2. Földtani felépítés**
 - 3.3. Szerkezetfejlődés**
 - 3.4. Felszínalaktan**
 - 3.5. A barlangok élővilága**
- 4. A Szentjános-hegy térképe**
- 5. A Komi-lyuk felvétele**
- 6. A Csúszdás-barlang felvétete**
- 7. A Tündike-barlang felvétete**
- 8. Összefoglalás**
- 9. Felhasznált irodalom**

Légifotó a Szentjános-hegyről
és környékéről

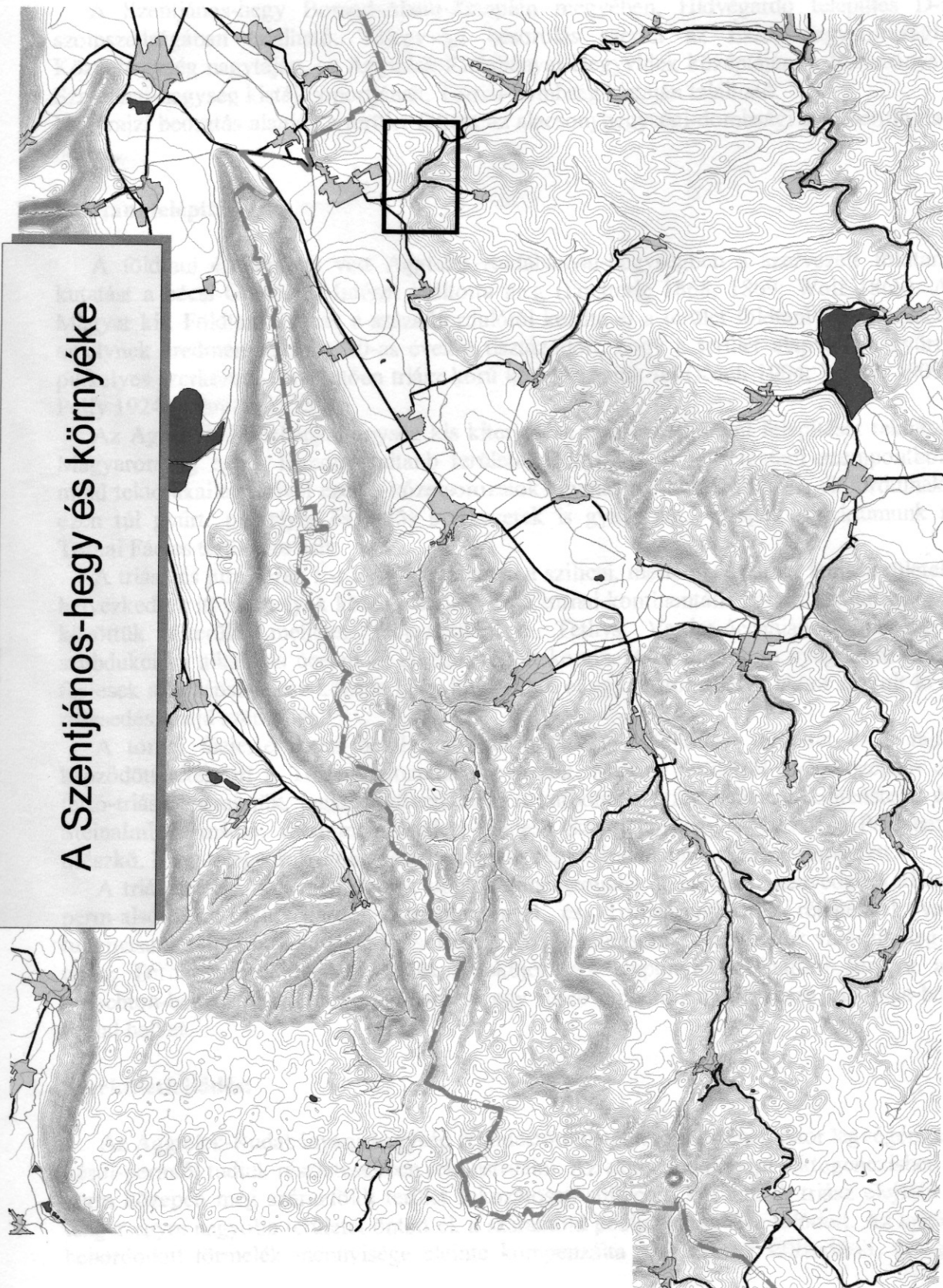
Hídvégardó

4 Kilometers

A Szentjános-hegy és környéke

10 Kilometers

0

10

A Szentjános-hegy és környékének jellemzése

1. Földrajzi fekvés:

A Szentjános-hegy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Hídvégardó település D-i szomszédságában található. Tájegységi besorolás szerint az Észak-magyarországi-Középhegység nagytáján, az Aggtelek-Rudabányai-Hegyvidék középtáján, a Rudabánya-Szalonnai-hegység kistájcsoportjának, Tornai-dombság kistáján található. Hegyrajzi beosztás alapján a terület főként az alacsonyhegységi-dombsági szintben foglal helyet.

2. Földtani felépítés:

A földtani értelemben vett Aggtelek-Rudabányai-hegységben a szervezett földtani kutatást a bécsi Geológiai Intézet indította meg (Foetterle 1868, 1869; Wolf 1869). A Magyar kir. Földtani Intézet a századfordulótól kezdte el a terület földtani térképezését, amelynek eredményeként a 30-as évekre tisztázódott, hogy a terület alapvetően gyúrt-pikkelyes szerkezetű, és döntően triász korú kőzetek építik fel (Koch 1904; Vitális 1909; Pálffy 1924; Schréter 1935).

Az Aggtelek-Rudabányai-egység kis kiterjedése ellenére, földtani felépítését tekintve Magyarország egyik legbonyolultabb területe. Bonyolult mind rétegtani szempontból, mind tektonikailag, mivel ezek a kőzetsorozatok egymás mellett és fölött is előfordulnak; ezen túl gyúrt, pikkelyes és vetős szerkezetek is gyakoriak. Vizsgált objektumunk a Tornai Fácies területére esik.

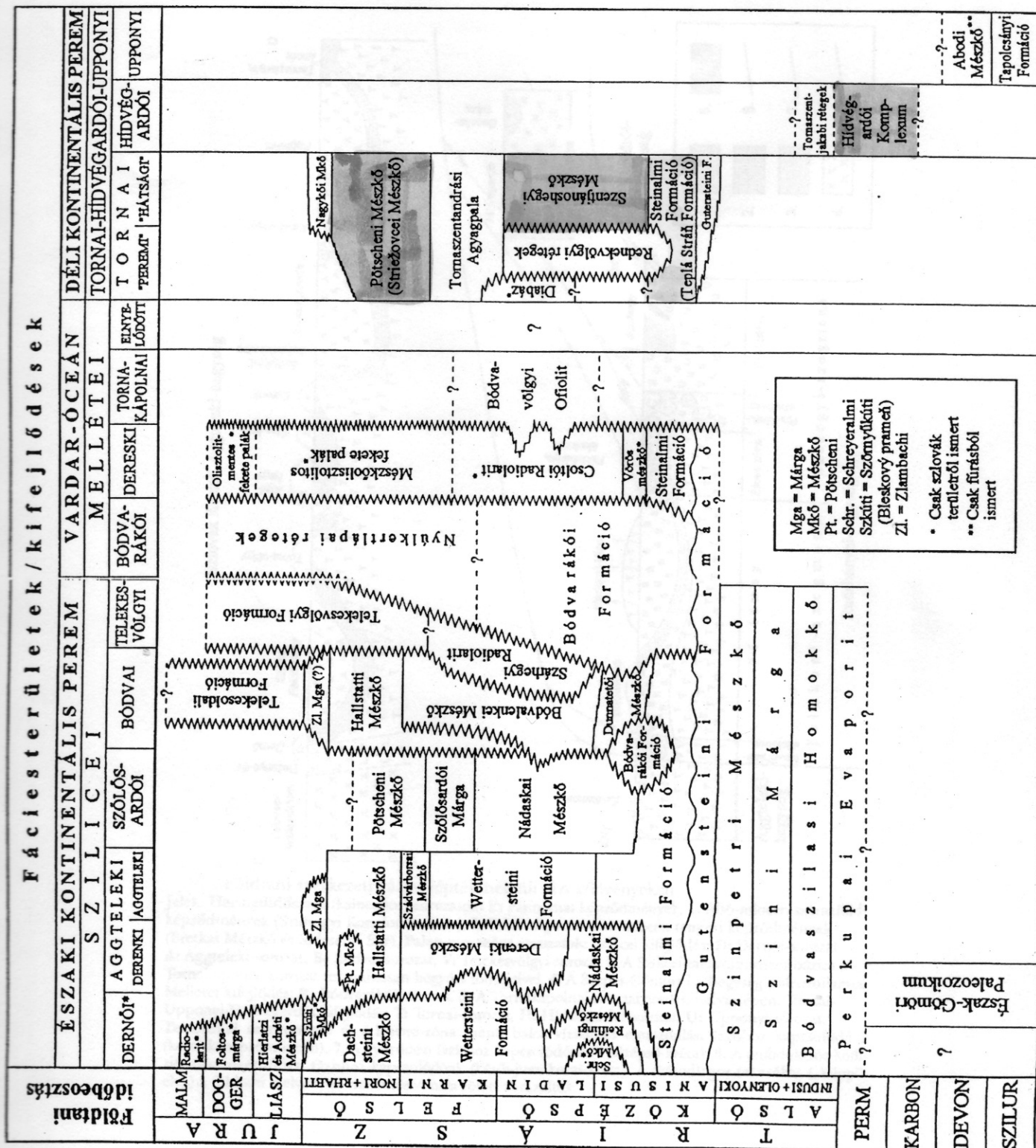
A triász és jura során É-ről D felé haladva a szilicei, mellétei és tornai fáciesterületek helyezkedtek itt el, melyek közül a szilicei és a tornai kontinentális kérgen feküdt, míg a közöttük elterülő mellétei fáciesterület a Tethys Vardar-óceánjának részeként szubdukcióra alkalmas óceáni és elvékonyodott kontinentális alappal nyugodott. Ezen fációsok a középső-triász közepe táján különültek el egymástól, illetve ekkor alakult ki a riftesedés, majd szétnyílás.

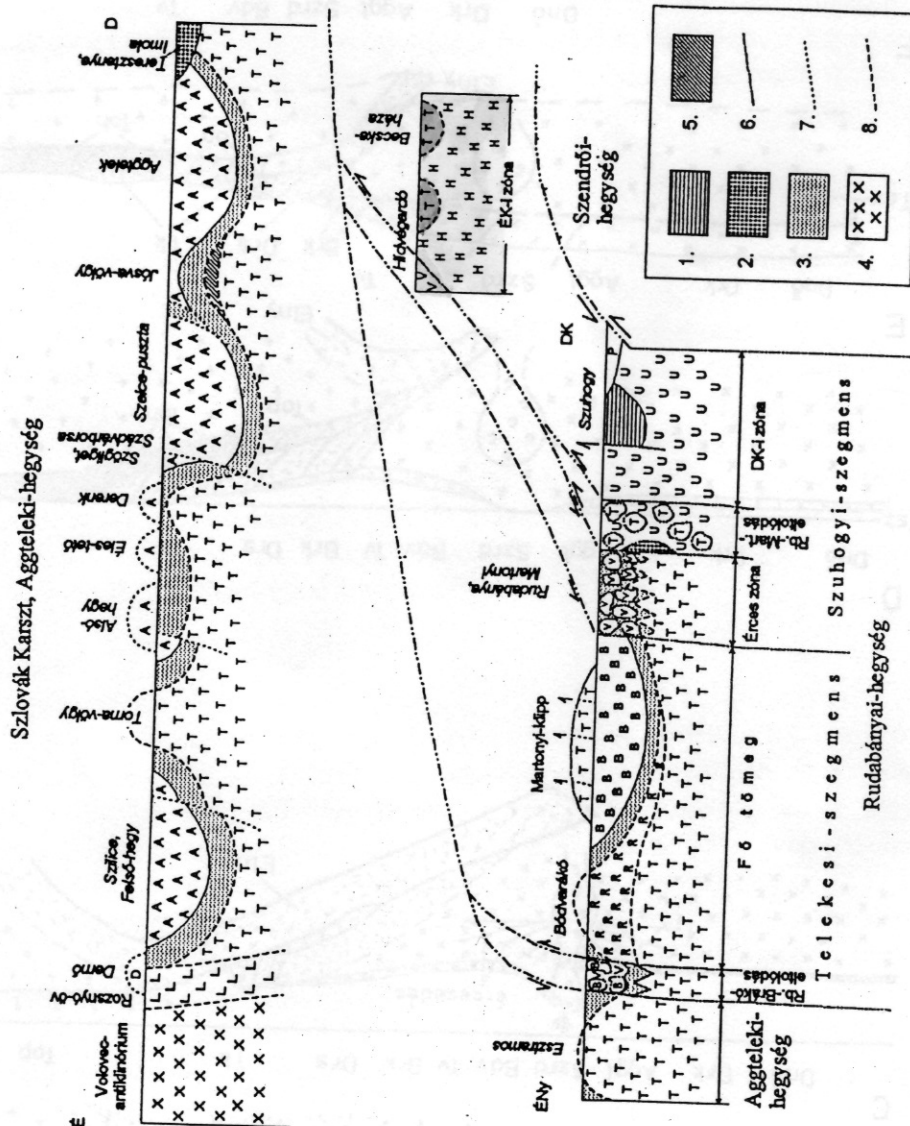
A tornai fáciesterületen belül nem különítünk el kifejlődési területet és a rajta képződött rétegsort is Tornai-sorozatnak nevezzük. Magyar területről csak középső- és felső-triászát ismerjük, tagjai a következők: a karbonát platform fációsú Gutensteini és Steinalmi Formáció, valamint a medencefációsú Szentjánoshegyi Mészke és Pötscheni Mészke. Ezen rétegsorok utólagosan epizonális regionális metamorfózist szenvedett.

A triász rétegsorok mellett egy, döntően anchizonális átalakulást szenvedett karbon-perm-alsó-triász Hídvégardói Komplexumról és Tornaszentjakabi rétegekről van tudomásunk (Uppony-Hídvégardói-sorozat). Ezek a rétegsorok képezhetnék valószínűleg a triász Tornai-sorozat eredeti üledékes fektetését. Az Upponyi-Hídvégardói sorozat az autochton-ban található, a Tornai-sorozat egy része ugyanitt, másik része rabotage-ban foglal helyet.

3. Szerkezetfejlődés:

Az Aggtelek-Rudabányai-hegység fejlődéstörténetét a földtörténeti ókor legvégén, a késői-permtől tudjuk részletesebben rekonstruálni. Az ekkor induló alpi tectogenezisben a perm közepén még szárazföldi terület fokozatosan süllyedni kezdett. A triász elejétől a tenger egyre nagyobb területet öntött el, a szárazföld pedig északabbra tolódott. Az onnan behordódott törmelék mennyisége eleinte kompenzálta a földkéreg süllyedését, így az

Földtani szerkezeti vázlat lépték nélküli elvi szelvényeken

Jelek: Harmadidőszaki (kainozóos) sorozatok: P: Pannóniai képződmények, 1. Alsó-miocén szárazföldi képződmények (Szuhogyi Konglomerátum), 2. Felső-oligocén-alsó-miocén tengeri képződmények (Bretkai Mész és Szécsényi Slír). Paleo-mezozóos sorozatok: Szilicei kifejlődés: D: Dernői-sorozat A: Aggteleki-sorozat, B: Bódvai-sorozat, V: Telekesvölgyi-sorozat 3. A Szilicei-takarórendszer bázisa a Tornakápolnai-sorozat tektonikusan begyúrt tömbjeivel, 4. A Szepes-Gömöri Érchegység paleozoikum. Mellétei kifejlődés: R: Bódvárakói-sorozat, 5. A Tornakápolnai-sorozat eredeti helyzetében. Tornai-Upponyi-Hídvégárdói kifejlődés: T: Tornai-sorozat, H: Hídvégárdói-sorozat, U: Upponyi-sorozat. Tektonikai szerkezetek: 6. A Darnó-zóna menti balos vízszintes elmozdulási fázishoz kapcsolódóak (korai-középső-miocén), 7. A gyűrődési fázishoz kapcsolódóak (? középső-kréta), 8. A szubdukciós-kolliziós-takaróképződmények fázishoz kapcsolódóak (késői-jura-korai-kréta). A másodlagos takarókat („klipp”-eket) a földtani szelvények vízszintes vonala fölött ábrázoltuk.

A: A trifstedést közvetlenül megelőző állapot a középső-triász elején (az anisusi emelet közepe táján, kb. 240 millió évvel ezelőtt); B: A Mellétei- (Vardar-) óceán kinyílásakor, a középső-triász közepén (az anisusi-ladin határon, 235-230 millió éve); C: Az óceáni kéreg alábukásának (szubdukciónak) idején, a jura időszak közepe táján (kb. 170 millió éve); D: Az óceáni kéreg alábukásának (illetve másik oldala ezzel egyidejű feltolódásának – obdukciónak) befejeztakor, a két kontinentalis kéreg összeütközésének (kollíziójának) kezdetekor, a jura időszak végén (kb. 140 millió éve); E: A Szilicei-takarórendszer áttolódásának kezdetekor, a kréta időszak elején (kb. 125 millió éve); F: A Szilicei-takarórendszer áttolódása után, a gyűrődések kezdete előtt, a kréta időszak közepe táján (kb. 115 millió éve).

A fáciesterületek rövidítései: Dnő: Dernői; Drk: Derenk; Aggt: Aggteleki; Szrd: Szőlősdő; Bdv: Bódvai; Tv: Telekesvölgy; Brk: Bódvarákó; Drs: Dereski; Tk: Tornakápolnai; Elny: Elnyelődött; Top: Tornai-„peremi”; Toh: Tornai-„hátsági”.

Egyéb rövidítések: Tsz.: tengerszint; P: perm; T: triász; T₁: alsó-triász; T₂: középső-triász

Számozott jelek: 1. Gömői kontinentális aljzat; 2. Tornai-Hídvégardói-Upponyi kontinentális aljzat; 3. Melléi óceáni aljzat; 4. A glaukofanitós Rozsnyói-szutrura*; 5. A Szilicei-takarórendszer evaporitos bázisa a Tornakápolnai-sorozat tektonikus benyomulása; 6. A gömői kontinentális aljzatba benyomuló juraidőszaki gránitok.

Az adott időszakban képződő kőzetek jelei: 7. Zátonyfáciesű mészkő; 8. Lagunafáciesű mészkő; 9. Medencefáciesű mészkő; 10. Tűzköves mészkő; 11. Lejtőn vagy földrengések által újraüleptített mészkő; 12. Márga, márgás mészkő; 13. Radiolarit; 14. Agyagpala; 15. Homokos agyagpala; 16. Olisztosztróma; 17. Bazalt.

üledékképződés sekélytengeri körülmények között folytatódott. Ez az anisusi közepéig tartott, ami közben az észak felé távolodó szárazföld törmelékszállító képessége csökkent, párhuzamosan viszont gazdag élővilág alakult ki a tengerfenéken. A biogén karbonát kiválasztás továbbra is ellensúlyozta a kéregsüllyedést, és fenn tudta tartani a sekélytengeri körülményeket. A középső-triász elejére a mai Bahamák vidékére jellemző karbonátplatform alakult ki az egész területen, melyen a Steinalmi Formáció biogén karbonátjai ülepedtek le. Ez a karbonátplatform hasadt ketté az anisusi közepén, aminek következtében a ladinra kialakult a már említett, É-i kontinentális aljzaton nyugvó szilicei, a középső, elvékonyodott kontinentális és óceáni kérgen fekvő mellétei és a D-i kontinentális aljzatú tornai fáciesterület.

A kéregsüllyedés felgyorsulását a karbonátplatformot építő szervezetek már csak a szilicei kontinentális szegélyen tudták követni. A steinalmi karbonátplatform elsüllyedt, a kialakult medencében többé-kevésbé mélytengeri körülmények uralkodtak, melyből a fény hiánya miatt a fenéklakó szervezetek kiszorultak. Ezek a mélytengeri viszonyok mindvégig fennmaradtak a triász folyamán a tornai fáciesterületeken.

A késői-triász elején, valószínűleg orbitális okok miatt, az addigi száraz, arid klíma nedvesebbé vált, a még oly távoli szárazföldek újra törmelékanyag-szállítók lettek. Ez a raibli esemény tükröződik a tornai rétegsorok agyagos-márgás képződményeiben.

A területet ért jelentős térrövidülési és deformációs esemény nyomán az Aggtelek-Rudabányai-hegyvidék elsődleges takarós szerkezete alulról felfelé az upponyi hídvégdaró-tornai autochton-ból, a rajta fekvő rabotage-ok alkotta nem folytonos köztes egységekből és a felső Szilicei-takarórendszerből áll.

4. Felszínalaktan:

A mai domborzati kép hosszú fejlődés eredménye. A terület nagy részére jellemző karsztos felszínalakulás meghatározója az alapkőzet, amely a földtörténet triász és jura időszakának különböző facieseiben számos formációban rakódott le az üledékgyűjtő medencékben. Közülük külön is említésre méltó a Steinalmi és a Wettersteini Mészko Formáció jól oldódó és nagy üregek képződésére alkalmas mészkőrétegei.

A Szilicei-takarórendszer áttolódása, a Bódvai-takaró mozgása és a földtörténet kréta-kori gyűrődések –vetődések alakították ki az elsődleges repedéseket, repedésrendszereket, amelyek a karsztosodás másik alapvető feltételét jelentik.

A terület legjellemzőbb felszíni és felszínalatti formái

1. Felszíni pusztulásos formák

A karrok

A karrok a karsztok mikroformái. Létrejöhetnek talaj alatti vagy talaj nélküli térszíneken. Kialakulásukat nem csak a szénsav, hanem egyéb szerves eredetű savak (pl. gyökérsav) is okozhatják. Így a *gyökérrakrt* döntő mértékben a gyökerek által termelt savak hozzák létre. Területünkön a jól oldódó kőzeteken, a néha csak mm-es bemélyedéseket képző alga-, gomba-, zuzmó-bevonatok alatt szinte mindenütt jelen vannak a *mikrokarrok*.

A *szabad karrok* a talajmentes, szabad sziklafelületeken alakulnak ki, s finom rovátkák, csatornák, oldásos hasadékok formájában jelentkeznek. Kis lejtésű felszíneken, kétirányú, egymásra merőleges és egymással párhuzamos keskeny, mély hasadékok alkotják a *rácskarrokat*.

A *fedett karrok* nagyobb kiterjedésű, talajjal vagy málladéktakaróval fedett kőzetfelszíneken a talaj alatti korrózió hatására alakulnak ki.

A Szentjános-hegy peremlejtőin a lekerekített *csatorna-* és *csúcskarrok*, a *gyökérkarrok*, illetve *rács-* és *hasadékkarrok* teszik változatossá a domborzatot.

Karsztos szurdok-völgyszakaszok

Általában nem önálló völgyek, hanem a szerkezeti vonalakon, a sasbércek és fennsíkok peremlein kialakult völgyek meredek, sokszor függőleges falú, a források szintjében vagy annál alacsonyabban fekvő szakaszai. Ilyen például a Sas-patak szurdoka.

1. Felszín alatti pusztulási formák

Barlangok

Erős tektonikai preformáltsággal rendelkező barlangok alakultak ki a területen. Jellemzőek a törések, hasadékok. A szerves kitöltések minimális mennyiségűek, főként a huzatból kivált borsókövek a jellemzőek, azonban előfordulásuk jelentéktelen. A szerves kitöltések közül a talaj, humusz, avar a legjellemzőbb. Komi-lyuk, Tündike-barlang, Csúszdás-barlang.

5. A barlangok élővilága:

Pókok: *Meta menardi* (Komi-lyuk, Csúszdás-barlang)

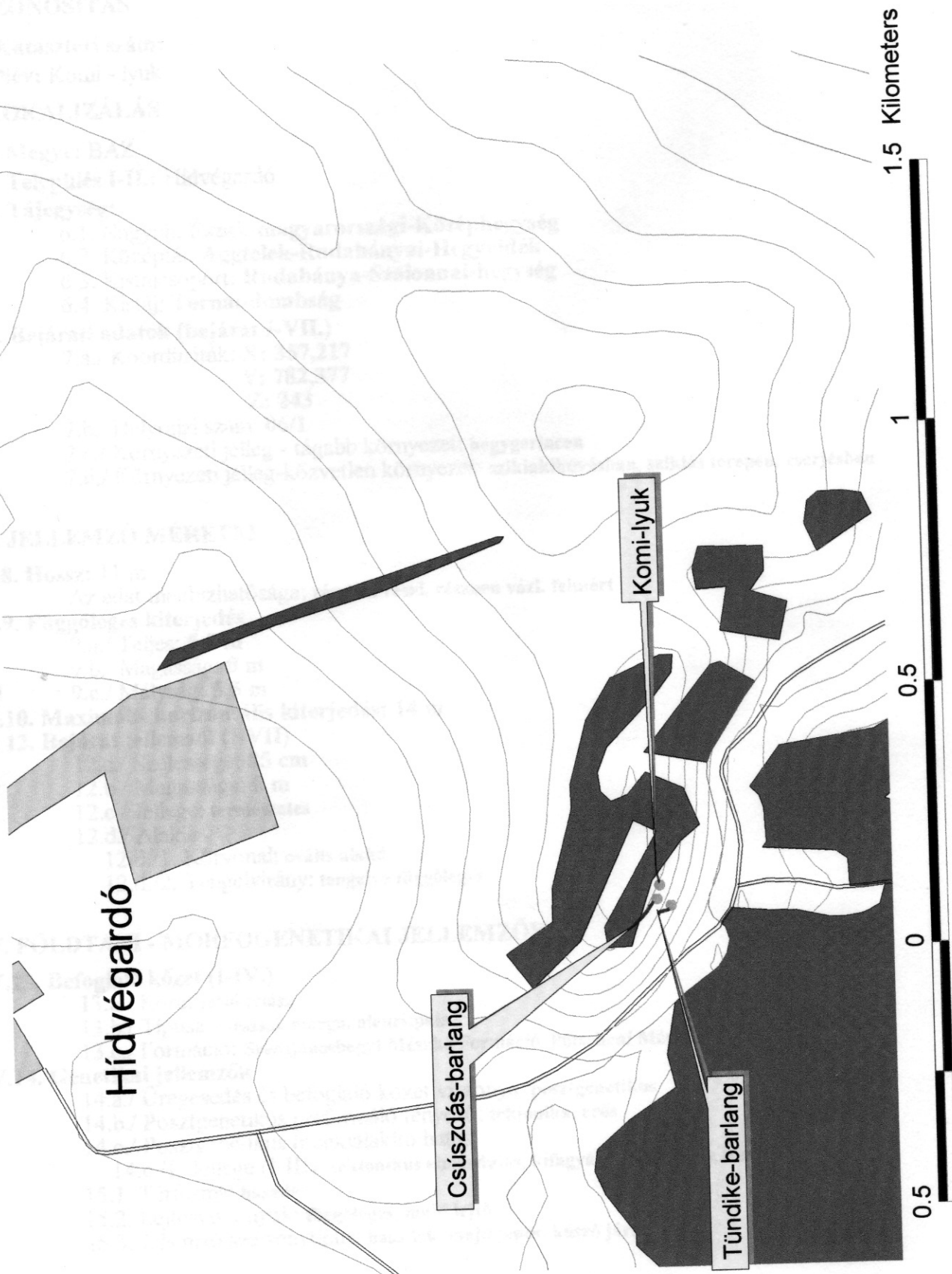
Emlősök: *Rhinolophus hipposideros* (Komi-lyuk)

Rhinolophus ferrumequinum (Komi-lyuk)

Vulpes vulpes (Tündike-barlang)

Glis glis (Komi-lyuk)

Szentjános-hegy

BARLANG NYILVÁNTARTÓLAP

I. AZONOSÍTÁS

I.1. Kataszteri szám:

I.2. Név: Komi - lyuk

II. LOKALIZÁLÁS

II.4. Megye: BAZ

II.5. Település I-II.: Hídvégardó

II.6. Tájegység:

6.1. Nagytáj: Észak-magyarországi-Középhegység

6.2. Középtáj: Aggtelek-Rudabányai-Hegyvidék

6.3. Kistájcsoporthoz: Rudabánya-Szalonnai-hegység

6.4. Kistáj: Tornai-dombság

II.7. Bejárati adatok (bejárat I-VII.)

7.a./ Koordináták: X: 357,217

Y: 782,377

Z: 243

7.b./ Helyrajzi szám: 06/1

7.c./ Környezeti jelleg - tágabb környezet: hegygerincen

7.d./ Környezeti jelleg-közvetlen környezet: sziklakibúvásban, sziklás terepen, cserjésben

III. JELLEMZŐ MÉRLETEI

III.8. Hossz: 11 m

Az adat megbízhatósága: részben részl, részben vázl. felmért

III.9. Függőleges kiterjedés

9.a./ Teljes: 5,5 m

9.b./ Magasság: 0 m

9.c./ Mélység: 5,5 m

III.10. Maximális horizontális kiterjedés: 14 m

III 12. Bejárat jellemzői (I-VII)

12.a./ Szélessége: 85 cm

12.b./ Magassága: 0 m

12.c./ Jellege: természetes

12.d./ Alakja

12.d./1. Körvonal: ovális alakú

12.d./2. Tengelyirány: tengelye függőleges

IV. FÖLDTANI - MORFOGENETIKAI JELLEMZŐK

IV.13. Befoglaló kőzet (I-IV.)

13.a./ Kora: felső-triász

13.b./ Típusa: mészkő, márga, aleuritpala

13.c./ Formáció: Szentjánoshegyi Mészkő Formáció, Pötscheni Mészkő Formáció

IV.14. Genetikai jellemzők

14.a./ Üregesedés és befoglaló kőzet viszonya: posztgenetikus

14.b./ Posztgenetikus preformáló tényező: tektonika, erős

14.c./ Posztgenetikus üregkialakító hatás

14.c./1. Jellege (I-III): tektonikus elmozdulás, kifagyásos aprózódás, omlás, málás

15.1. Térforma: hasadék

15.2. Lejtésviszonyok: függőleges, majd lejtő

15.3. Jellemző szelvénytípus: hasadék, majd lapos, kúszó járat

IV.16. Morfológiai elemek

16.a./ Nagyformák

- 16.a./1. Kürtő: **nem ismert**
- 16.a./2. Akna: **bejárati hasadék**
- 16.a./3. Meander: **nem ismert**
- 16.a./4. Gömbfülke: **nem ismert**
- 16.a./5. Egyéb nagyforma: **tört-omlott felületek több helyen meghatározóan**

16.b./ Kisformák

- 16.b./1. Gömbüst: **nem ismert**
- 16.b./3. Mennyezeti csatorna: **nem ismert**
- 16.b./4. Mennyezeti sík: **nem ismert**
- 16.b./5. Szinló: **nem ismert**
- 16.b./6. Csorga: **nem ismert**
- 16.b./7. Evorziós üst: **nem ismert**
- 16.b./8. Hullámkagyló: **nem ismert**
- 16.b./9. Ujjbegykarr: **nem ismert**
- 16.b./10. Kanellura: **nem ismert**
- 16.b./11. Hieroglifa: **nem ismert**
- 16.b./12. Egyéb kisforma: **nem ismert**

16.c./ Befoglaló kőzetanyaghoz kapcsolódó elemek

- 16.c./1. Vetőtükör: **nem ismert**
- 16.c./2. Breccsazóna: **nem ismert**
- 16.c./3. Boxwork-szerkezet: **nem ismert**
- 16.c./4. Kalcittelér: **lokálisan, a bejárati hasadék alján**
- 16.c./5. Barittelér: **nem ismert**
- 16.c./6. Kipreparálódott rétegfej, rétegfelület: **bejárati hasadék oldalfalán**
- 16.c./7. Tűzkő: **nem ismert**
- 16.c./8. Limonit: **a bejárati hasadék alján, a vízszintes járat főtétjén két helyen**
- 16.c./9. Ősmaradványok: **nem ismert**
- 16.c./10. Őskarsztos üledékkitöltés: **nem ismert**
- 16.c./11. Kovásodás: **nem ismert**
- 16.c./12. A befoglaló kőzet egyéb sajátosságai: **A Szentjánoshegyi mészkőre jellemző a márga és az aleuritpala, néhol a sötétszürke mészkő. A barlang a két kőzet határán alakult ki, amely igen jól aprózódik, omladékos jellegű.**

16.d./ Üledékkitöltés morfológiai elemei

- 16.d./1. Inaktív patakmeder: **nem ismert**
- 16.d./2. Kavicsterasz: **nem ismert**
- 16.d./3. Egyéb kitöltési szint maradványa: **A bejárati hasadék DK-i részén törmelékkitöltés található**
- 16.d./4. Száradási repedés: **nem ismert**
- 16.d./5. Kicsepegéses "kutak": **nem ismert**
- 16.d./6. Agyagpiramis: **nem ismert**
- 16.d./7. Vermikuláció: **nem ismert**
- 16.d./8. Az üledékkitöltés egyéb morfológiai jellemzői: **behulló szerves eredetű őrmelék a bejárati hasadéokban, illetve az aljában**

V. SZILÁRD KITÖLTÉS

V.17. Szervetlen

17.a./ Ásványkitöltés

- 17.a./1. Függőcseppkő: **nem ismert**
- 17.a./2. Állócseppkő: **nem ismert**
- 17.a./3. Cseppkőoszlop: **nem ismert**
- 17.a./4. Szálmacseppkő: **nem ismert**
- 17.a./5. Cseppkőléc: **nem ismert**
- 17.a./6. Cseppkőzászló, -függöny: **nem ismert**
- 17.a./7. Cseppkődob: **nem ismert**
- 17.a./8. Heliktit: **nem ismert**
- 17.a./9. Cseppkőlefolyás: **nem ismert**
- 17.a./10. Cseppkőbekérgezés: **nem ismert**

- 17.a./11. Mikrotetaráta: **nem ismert**
- 17.a./12. Cseppkőmedence: **nem ismert**
- 17.a./13. Cseppkőcsésze: **nem ismert**
- 17.a./14. Barlangi gyöngy: **nem ismert**
- 17.a./15. Cseppkőszínló, bocskoros- és galléros cseppkő: **nem ismert**
- 17.a./16. Cseppkőbaldachin, -lámpa: **nem ismert**
- 17.a./17. Mésztofagát: **nem ismert**
- 17.a./18. Csepegő- ill. folyó vízi kiválások visszaoldódása: **nem ismert**
- 17.a./19. Montmilch: **nem ismert**
- 17.a./20. Lublinit: **nem ismert**
- 17.a./21. Szegfűkalcit: **nem ismert**
- 17.a./22. "Kristályos" borsókő: **gyéren található**
- 17.a./23. Típusos (gömbös) borsókő: **nem ismert**
- 17.a./24. Korall-borsókő: **nem ismert**
- 17.a./25. Egyéb borsókő-változatok: **nem ismert**
- 17.a./26. Karfiol: **nem ismert**
- 17.a./27. Felhőkalcit: **nem ismert**
- 17.a./28. Kalcitlemez: **nem ismert**
- 17.a./29. Karácsonyfa: **nem ismert**
- 17.a./30. Apadási színő: **nem ismert**
- 17.a./31. Kalcitszivacs: **nem ismert**
- 17.a./32. Aragonit: **nem ismert**
- 17.a./33. Magnézium-karbonátok: **nem ismert**
- 17.a./34. Fennőtt romboéderes kalcit: **nem ismert**
- 17.a./35. Fennőtt szkaleonéderes kalcit: **nem ismert**
- 17.a./36. Fennőtt barit: **nem ismert**
- 17.a./37. Tömeges, aprókristályos (alabástrom) gipsz: **nem ismert**
- 17.a./38. Rostos-tűs gipszképződmények: **nem ismert**
- 17.a./39. Makrokristályos gipsz: **nem ismert**
- 17.a./40. Limonit: **két helen a bejárati hasadék aljának oldalfalán**
- 17.a./41. Fekete (Fe-Mn?) lerakódás: **falakon nyomokban megtalálható**
- 17.a./42. Jég: **időszakos, csak bejárati szakaszon, ritkán, gyér**
- 17.a./43. Antropogén mész kiválás: **nem ismert**

17.b. Törmelékes helyben keletkezett

- 17.b./1. Omladék: **meghatározó, szinte a egészén**
- 17.b./2. Közettörmelék: **gyér**
- 17.b./3. Cseppkőtörmelék: **nem ismert**
- 17.b./4. Egyéb, kalcit anyagú kiválás törmeléke: **a kalcittelér alatt kis mennyiségben**
- 17.b./5. Egyéb ásványkiválás törmeléke: **nem ismert**
- 17.b./6. Mész kő kavics (vagy más befoglaló kőzet esetén annak kavicsa): **nem ismert**
- 17.b./7. Befoglaló kőzet oldási maradéka: **nem ismert**
- 17.b./8. Befoglaló kőzet ősmaradványai: **nem ismert**
- 17.b./9. Befoglaló kőzetből kimállott egyéb anyagok: **dolomitliszt**

17.c./ Törmelékes behordott

- 17.c./1. Kvarckavics: **nem ismert**
- 17.c./2. Egyéb kavics: **nem ismert**
- 17.c./3. Homok: **nem ismert**
- 17.c./4. Agyag, iszap: **nem ismert**
- 17.c./5. Löss: **nem ismert**

V.18. Szerves kitöltés

- 18.a./ Talaj, humusz: **bejárati hasadékokban, illetve annak alján**
- 18.b./ Növény – fosszilis: **nem ismert**
- 18.c./ Növény – recens
 - 18.c./1. Avar, növény törmelék: **bejárati és belsőbb szakaszokban egyaránt megtalálható**
 - 18.c./2. Baktérium: **nem ismert**
 - 18.c./3. Gomba: **nem ismert**

- 18.c./4. Alga: **bejáráti szakaszban.**
- 18.c./5. Moha: **bejáráti szakaszban**
- 18.c./6. Haraszt: **nem ismert**
- 18.c./7. Magasabb rendű: **nem ismert**
- 18.c./8. Lámpaflóra: **nem ismert**
- 18.d./ Állat – fosszilis: **nem ismert**
- 18.e./ Állat - recens
- 18.e./1. Alacsonyrendű: **nem ismert**
- 18.e./2. Féreg: **nem ismert**
- 18.e./3. Puhatestű: **nem ismert**
- 18.e./4. Rák: **nem ismert**
- 18.e./5. Pók: **bejáráti hasadéokban, a kúszó járatban (Barlangi keresztespók)**
- 18.e./6. Rovar: **Lepke a bejáráti és a belső szakaszokban, szúnyog mindenütt**
- 18.e./7. Hal: **nem ismert**
- 18.e./8. Kétéltű: **nem ismert**
- 18.e./9. Hüllő: **nem ismert**
- 18.e./10. Madár: **nem ismert**
- 18.e./11. Denevér - guánó: **feltokban a bejáráti hasadék alján, illetve a kúszó járat alján**
- 18.e./12. Denevér - csont, dög: **nem ismert**
- 18.e./13. Denevér - téli állomány: **10 alatti egyedszám (Kis patkósrú denevér)**
- 18.e./14. Denevér - nyári állomány: **10 alatti egyedszám (Kis patkósrú denevér)**
- 18.e./15. Egyéb kisemlős: **Nagy pele**
- 18.e./16. Növényevő nagyemlős: **nem ismert**
- 18.e./17. Ragadozó nagyemlős: **nem ismert**
- 18.f./ Antropogén – fosszilis: **nem ismert**
- 18.h./ Antropogén - recens, jelenkori: **vizes palack, vödör, madzag**

VI. HIDROLÓGIA - KLIMATOLÓGIA

VI.19. Csepegő vizek

- 19.1. Időszakos: **gyér, lokális**
- 19.2. Állandó: **nem ismert**

VI.20. Folyó vizek: **nem ismert**

VI.21. Állóvizek: **nem ismert**

VI.22. Karsztvízszint

- 22.1. Jelenléte, típusa: **nem ismert**
- 22.2. Hőmérséklete: **nem ismert**
- 22.3. Maximális tszf. magassága: **nem ismert**
- 22.4. Ingadozás mértéke: **nem ismert**

VI.23. Klimatikus összetevők

- 23.a./ Hőmérséklet
 - 23.a./1. Átlagos: **10,2**
 - 23.a./2. A mérések részletessége: **néhány ponton, alkalmi**
- 23.b./ Páratartalom
 - 23.b./1. Érzékszervileg: **száraz**
 - 23.b./2. Átlagos értéke: **35%**
 - 23.b./3. A mérések részletessége: **néhány ponton, alkalmi**
- 23.c./ CO₂ - tartalom
 - 23.c./1. Érzékszervileg: **nem érzékelhető**
 - 23.c./2. Átlagos értéke: **0,3%**
 - 23.c./3. A mérések részletessége: **egyszeri mérés**
- 23.d./ Légáramlás
 - 23.d./1. Időszakos; érzékszervileg: **lokálisan, enyhe**
- 23.e./ Radon-aktivitás: **nem ismert**

24. Tematikus feldolgozás: folyamatban

- 1. Barlangleltári szám: **nincs**

25. Megismerése: A barlangot Dr. Dénes György említi először a területről, azonban pontos leírás, helymeghatározás nem történt.

a./ Beazonosítás éve, szakaszossága: 2000.02.12

b./ Beazonosítója: Gruber Péter, Farkas Tünde, Rózsa Sándor

26. A látogatás objektív feltételei:

1. Bejárat megközelíthetősége: nehéz (meredek) terepen
2. A barlang járhatósága: a bejárat hasadék könnyen járható, alapfelszereléssel; a kúszó járat omlásveszélyes

27. A látogatás szubjektív feltételei: szabadon látogatható

28. Kiépítés célja: nincs kiépítve

29. Lezárás: nincs lezárva

30. Épített műtárgy: nincs

31. Vezetékes műtárgy: nincs

32. Műszer: nincs

33. Ideiglenes jellegű műtárgy: nincs

34. Jogi státusz: ex-lege védett

35. Adminisztratív státusz

a./ Kezelő természetvédelmi hatóság: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

36. Felszín státusza

a./ Védettség: nem védett

37. Veszélyeztető tényezők és mértékük: beomlás

38. Természetes állapot értékelése

1. Általános kép: gyakorlatilag érintetlen, erősen omlásos
2. Ásványkiválások: gyakorlatilag érintetlen
3. Aljzat: kis mértékben áthalmazott kőtömbök (antropogén)

39. Alapadatok

a./ Jellege: kataszteri felvétel

b./ Időpontja: 2000.09.06.

c./ A felvételt készítette: Gruber Péter

40. Megjegyzések, javaslatok (veszélyeztetettség, védelem, kutatás, egyéb), a barlang leírása:

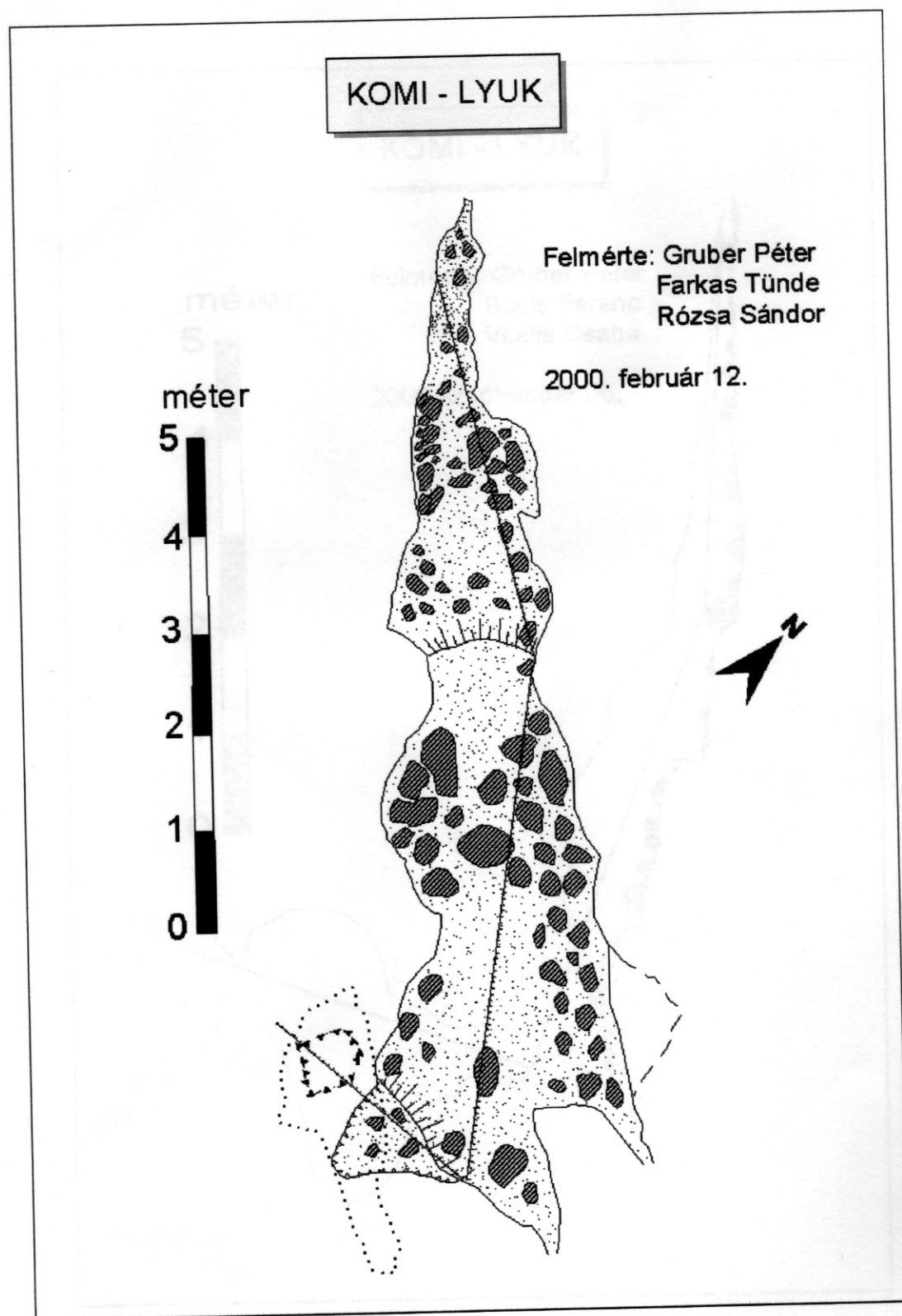
A barlang bejárata Hídvégardó községtől D-i irányba kb. 1 km távolságban található Szent János – hegyen nyílik, kb. 243 m tszf. magasságban.

5,5 méter mély, 14 méter hosszú. A bejárat hasadék Pötscheni- és Szentjánoshegyi- mészkő határán alakult ki. A hasadék alja közettörmelékkel borított, látható az „akna” törmelék alatti folytatása. A hasadékból induló kúszó járat Szentjánoshegyi mészkőből áll. Erre a formációra jellemző a márga és az aleuritpala sorozata, néhol sötétszürke mészkő betelepülésekkel. A főte igen jól aprózódó márgásodott mészkőből áll. Könnyen omlik, így bejárása veszélyes. Az omladék eltömítette mind a bejárat hasadékot, mind a kúszó járat hasadékát. A végpont tovább bontható.

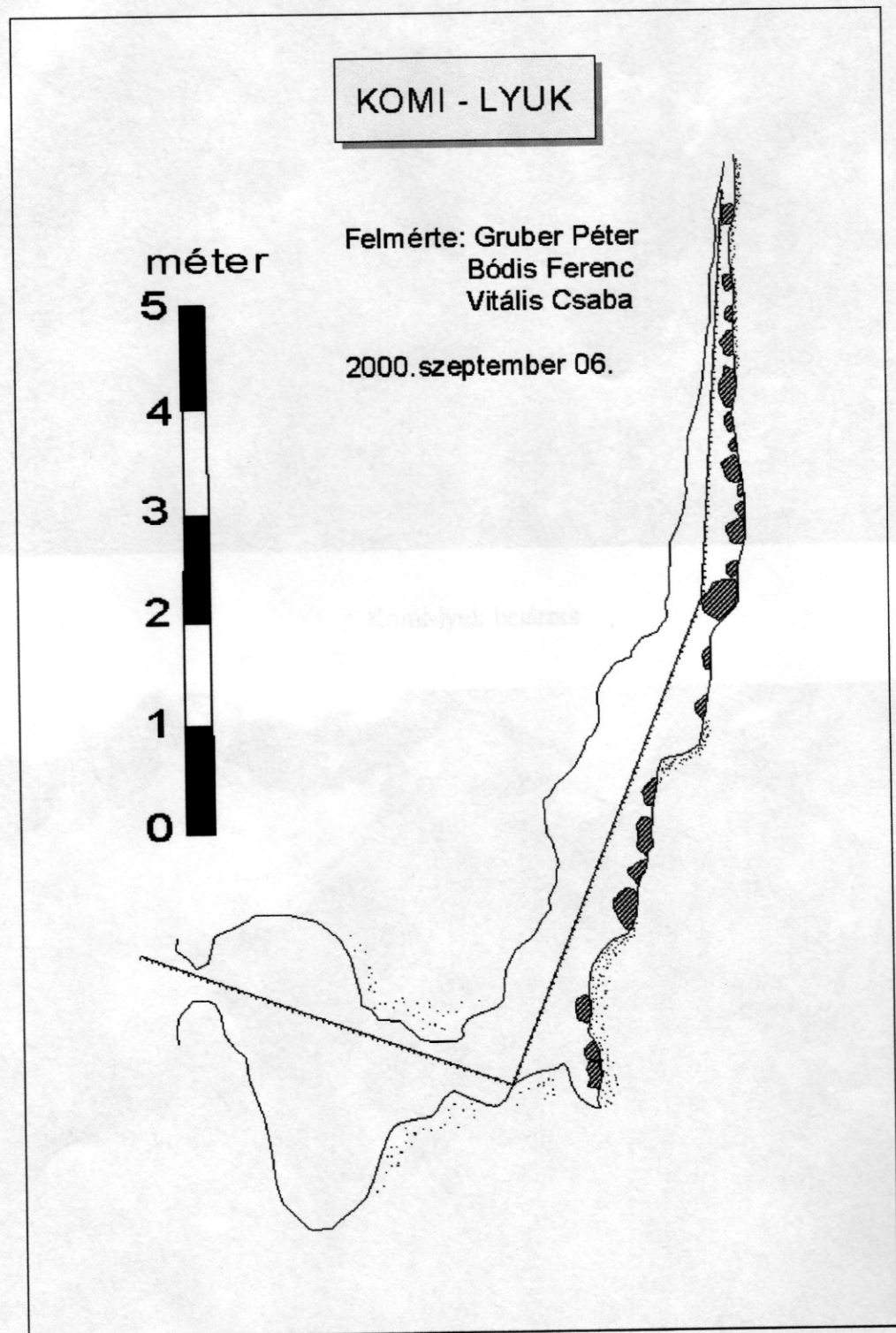
A barlangban képződmények nem találhatóak. A kúszó járat főtéjében gyökerek találhatóak.

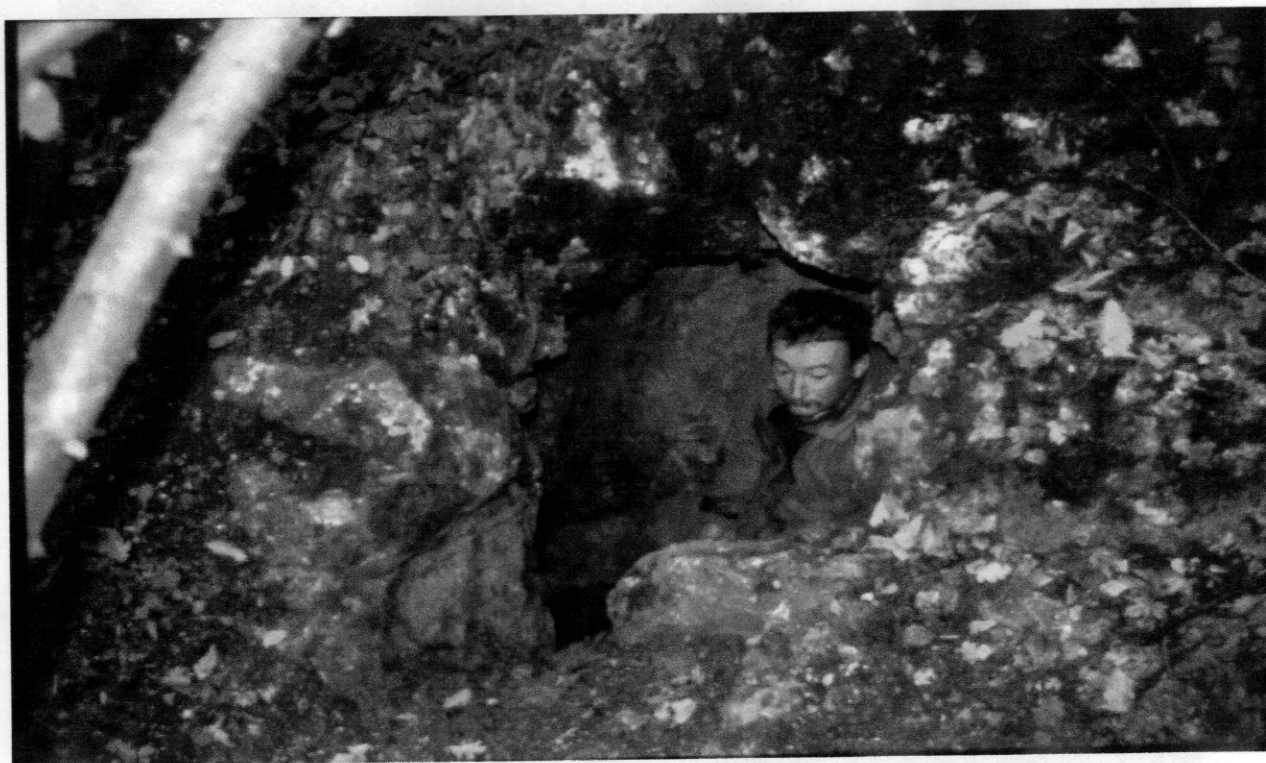
A barlangot Dr. Dénes György említi először a területről, azonban pontos leírás, helymeghatározás nem történt. A barlangot a helybeliek már régóta ismerik, felkeresik. Ismert és megfigyelt denevér lakóhelyként is (Boldogh Sándor, Szuromi Antal).

A barlang alaprajza:

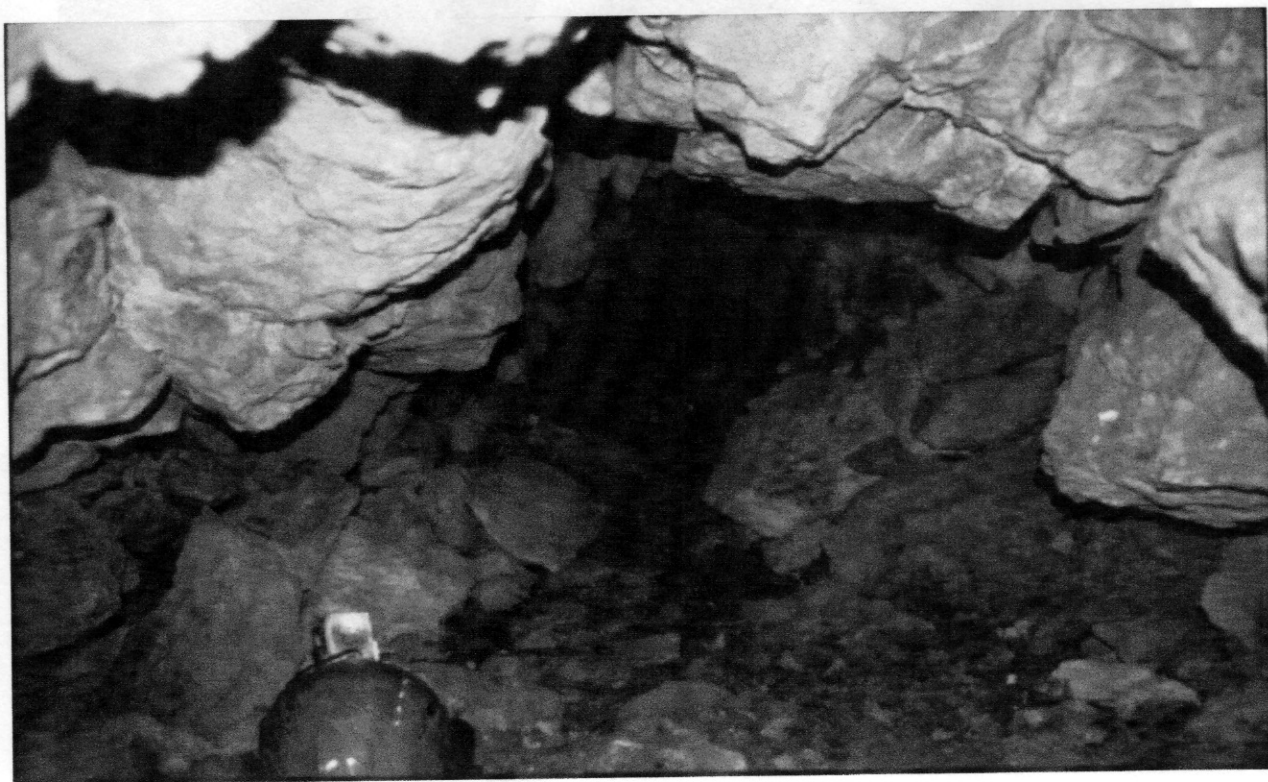

A barlang hosszmetszete:

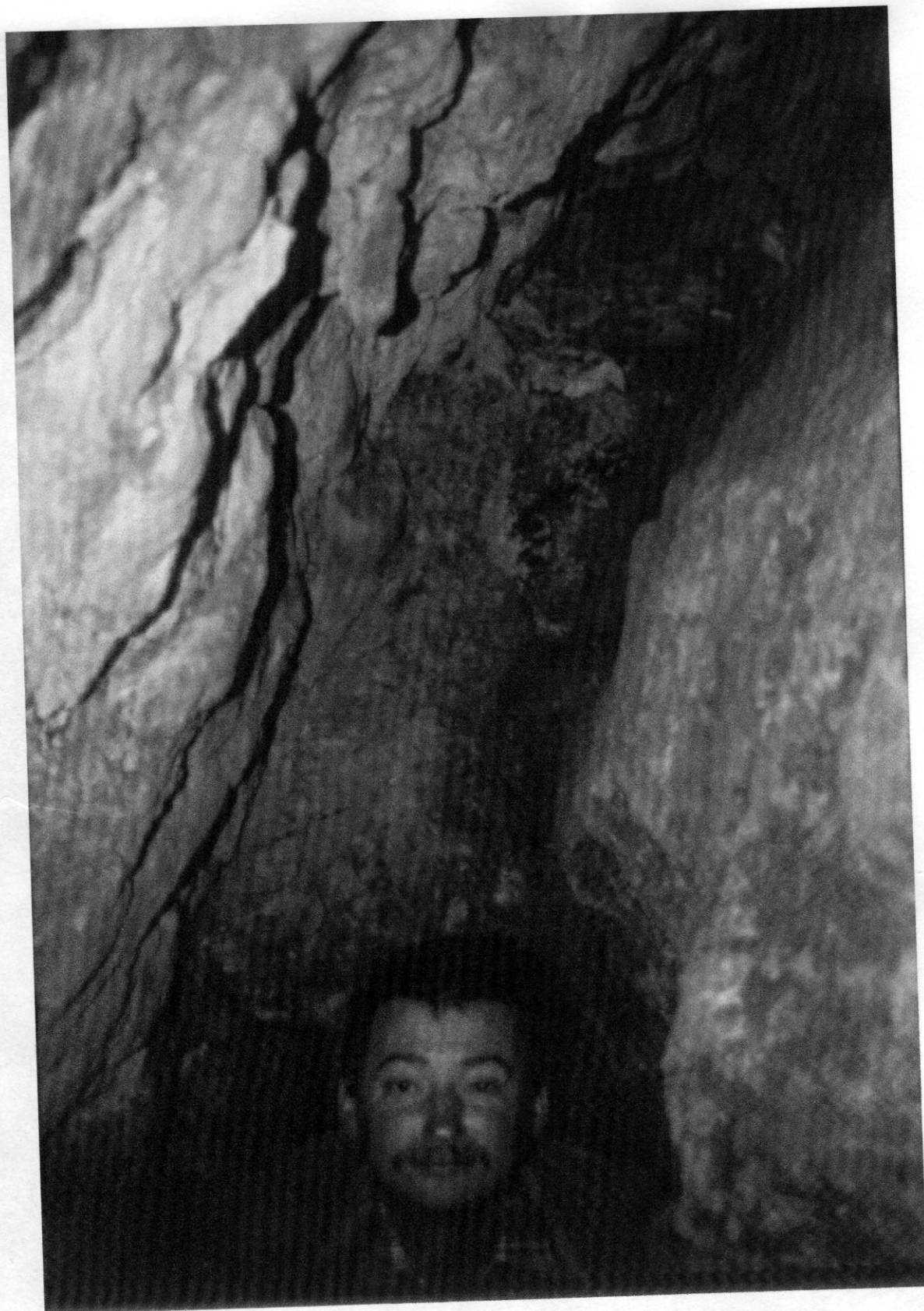

Fényképdokumentáció:

A Komi-lyuk bejárata

Bejáratí terem

Bejárati Hasadék

Bejárati hasadék

BARLANG NYILVÁNTARTÓLAP

I. AZONOSÍTÁS

I.1. Kataszteri szám:

I.2. Név: Csúszdás - barlang

II. LOKALIZÁLÁS

II.4. Megye: BAZ

II.5. Település I-II.: Hídvégardó

II.6. Tájegység:

6.1. Nagytáj: Észak-magyarországi-Középhegység

6.2. Középtáj: Aggtelek-Rudabányai-Hegyvidék

6.3. Kistájcsoporth: Rudabánya-Szalonnai-hegység

6.4. Kistáj: Tornai-dombság

II.7. Bejárat adatok (bejárat I-VII.)

7.a./ Koordináták: X: 357,222

Y: 782,348

Z: 240

7.b./ Helyrajzi szám: 06/1

7.c./ Környezeti jelleg - tágabb környezet: hegygerincen

7.d./ Környezeti jelleg-közvetlen környezet: sziklakibúvásban, sziklás terepen, cserjésben

III. JELLEMZŐ MÉRTEI

III.8. Hossz: 16 m

Az adat megbízhatósága: részben részl, részben vázl. felmért

III.9. Függőleges kiterjedés

9.a./ Teljes: 3 m

9.b./ Magasság: 3m

9.c./ Mélység: 0 m

III.10. Maximális horizontális kiterjedés: 13 m

III 12. Bejárat jellemzői (I-VII)

12.a./ Szélessége: 3 m-

12.b./ Magassága: 1 m

12.c./ Jellege: természetes

12.d./ Alakja

12.d./1. Körvonal: háromszög alakú

12.d./2. Tengelyirány: tengelye emelkedő

IV. FÖLDTANI - MORFOGENETIKAI JELLEMZŐK

IV.13. Befoglaló kőzet (I-IV.)

13.a./ Kora: középső-tiász

13.b./ Típusa: mészkő

13.c./ Formáció: Steinalmi Mészkő Formáció

IV.14. Genetikai jellemzők

14.a./ Üregesedés és befoglaló kőzet viszonya: posztgenetikus

14.b./ Posztgenetikus preformáló tényező: tektonika, erős

14.c./ Posztgenetikus üregkialakító hatás

14.c./1. Jellege (I-III): tektonikus elmozdulás, kifagyásos aprózódás

15.1. Térforma: hasadék

15.2. Lejtésviszonyok: emelkedő

15.3. Jellemző szelvénytípus: hasadék

IV.16. Morfológiai elemek

16.a./ Nagyformák

- 16.a./1. Kürtő: **nem ismert**
- 16.a./2. Akna: **nem ismert**
- 16.a./3. Meander: **nem ismert**
- 16.a./4. Gömbfülke: **nem ismert**
- 16.a./5. Egyéb nagyforma: **tört-omlott felületek foltokban**

16.b./ Kisformák

- 16.b./1. Gömbüst: **nem ismert**
- 16.b./3. Mennyezeti csatorna: **nem ismert**
- 16.b./4. Mennyezeti sík: **nem ismert**
- 16.b./5. Szinló: **nem ismert**
- 16.b./6. Csorga: **nem ismert**
- 16.b./7. Evorziós üst: **nem ismert**
- 16.b./8. Hullámkagyló: **nem ismert**
- 16.b./9. Ujjbegykarr: **nem ismert**
- 16.b./10. Kanellura: **nem ismert**
- 16.b./11. Hieroglifa: **nem ismert**
- 16.b./12. Egyéb kisforma: **nem ismert**

16.c./ Befoglaló kőzetanyaghoz kapcsolódó elemek

- 16.c./1. Vetőtükör: **nem ismert**
- 16.c./2. Breccsazóna: **nem ismert**
- 16.c./3. Boxwork-szerkezet: **nem ismert**
- 16.c./4. Kalcittelér: **lokálisan**
- 16.c./5. Barittelér: **nem ismert**
- 16.c./6. Kipreparálódott rétegfej, rétegfelület: **nem ismert**
- 16.c./7. Tűzkő: **nem ismert**
- 16.c./8. Limonit: **nem ismert**
- 16.c./9. Ősmaradványok: **nem ismert**
- 16.c./10. Őskarsztos üledékkitöltés: **nem ismert**
- 16.c./11. Kovásodás: **nem ismert**
- 16.c./12. A befoglaló kőzet egyéb sajátosságai: **nem ismert**

16.d./ Üledékkitöltés morfológiai elemei

- 16.d./1. Inaktív patakmeder: **nem ismert**
- 16.d./2. Kavicsterasz: **nem ismert**
- 16.d./3. Egyéb kitöltési szint maradványa: **nem ismert**
- 16.d./4. Száradási repedés: **nem ismert**
- 16.d./5. Kicsepegéses "kutak": **nem ismert**
- 16.d./6. Agyagpiramis: **nem ismert**
- 16.d./7. Vermikuláció: **nem ismert**
- 16.d./8. Az üledékkitöltés egyéb morfológiai jellemzői: **a felhalmozódott üledék dombot képez**

V. SZILÁRD KITÖLTÉS

V.17. Szervetlen

17.a./ Ásványkitöltés

- 17.a./1. Függőcseppkő: **nem ismert**
- 17.a./2. Állócseppkő: **nem ismert**
- 17.a./3. Cseppkőoszlop: **nem ismert**
- 17.a./4. Szalmacseppkő: **nem ismert**
- 17.a./5. Cseppkőléc: **nem ismert**
- 17.a./6. Cseppkőzászló, -függöny: **nem ismert**
- 17.a./7. Cseppkődob: **nem ismert**
- 17.a./8. Heliktit: **nem ismer**
- 17.a./9. Cseppkőlefolyás: **nem ismert**
- 17.a./10. Cseppkőbekérgezés: **nem ismert**
- 17.a./11. Mikrotetaráta: **nem ismert**
- 17.a./12. Cseppkőmedence: **nem ismert**
- 17.a./13. Cseppkőcsésze: **nem ismert**

- 17.a./14. Barlangi gyöngy: **nem ismert**
- 17.a./15. Cseppkőszínlő, bocskoros- és galléros cseppkő: **nem ismert**
- 17.a./16. Cseppkőbaldachin, -lámpa: **nem ismert**
- 17.a./17. Mésztufagát: **nem ismert**
- 17.a./18. Csepegő- ill. folyó vízi kiválások visszaoldódása: **nem ismert**
- 17.a./19. Montmilch: **nem ismert**
- 17.a./20. Lublinit: **nem ismert**
- 17.a./21. Szegfűkalcit: **nem ismert**
- 17.a./22. "Kristályos" borsókő: **gyéren található**
- 17.a./23. Típusos (gömbös) borsókő: **nem ismert**
- 17.a./24. Korall-borsókő: **nem ismert**
- 17.a./25. Egyéb borsókő-változatok: **nem ismert**
- 17.a./26. Karfiol: **nem ismert**
- 17.a./27. Felhőkalcit: **nem ismert**
- 17.a./28. Kalcitlemez: **nem ismert**
- 17.a./29. Karácsonyfa: **nem ismert**
- 17.a./30. Apadási színlő: **nem ismert**
- 17.a./31. Kalcitszivacs: **nem ismert**
- 17.a./32. Aragonit: **nem ismert**
- 17.a./33. Magnézium-karbonátok: **nem ismert**
- 17.a./34. Fennőtt romboéderes kalcit: **nem ismert**
- 17.a./35. Fennőtt szkaleonéderes kalcit: **nem ismert**
- 17.a./36. Fennőtt barit: **nem ismert**
- 17.a./37. Tömeges, aprókristályos (alabástrom) gipsz: **nem ismert**
- 17.a./38. Rostos-tűs gipszképződmények: **nem ismert**
- 17.a./39. Makrokristályos gipsz: **nem ismert**
- 17.a./40. Limonit: **nem ismert**
- 17.a./41. Fekete (Fe-Mn?) lerakódás: **falakon nyomokban megtalálható**
- 17.a./42. Jég: **időszakos, csak bejárati szakaszon, ritkán, gyér**
- 17.a./43. Antropogén mészkiválás: **nem ismert**

17./b. Törmelékes helyben keletkezett

- 17.b./1. Omladék: **gyér**
- 17.b./2. Kőzettörmelék: **gyér**
- 17.b./3. Cseppkőtörmelék: **nem ismert**
- 17.b./4. Egyéb, kalcit anyagú kiválás törmeléke: **nem ismert**
- 17.b./5. Egyéb ásványkiválás törmeléke: **nem ismert**
- 17.b./6. Mészkőkavics (vagy más befoglaló kőzet esetén annak kavicsa): **nem ismert**
- 17.b./7. Befoglaló kőzet oldási maradéka: **nem ismert**
- 17.b./8. Befoglaló kőzet ősmaradványai: **nem ismert**
- 17.b./9. Befoglaló kőzetből kimállott egyéb anyagok: **dolomitliszt**

17.c./ Törmelékes behordott

- 17.c./1. Kvarckavics: **nem ismert**
- 17.c./2. Egyéb kavics: **nem ismert**
- 17.c./3. Homok: **nem ismert**
- 17.c./4. Agyag, iszap: **nem ismert**
- 17.c./5. Löss: **nem ismert**

V.18. Szerves kitöltés

- 18.a./ Talaj, humusz: **belsőbb szakaszokba bemosva, nagy mennyiségben**
- 18.b./ Növény – fosszilis: **nem ismert**

18.c./ Növény - recens

- 18.c./1. Avar, növénytörmelék: **bejárati és belsőbb szakaszokba (is) bemosott, aljzaton**
- 18.c./2. Baktérium: **nem ismert**
- 18.c./3. Gomba: **nem ismert**
- 18.c./4. Alga: **bejárati szakaszban.**
- 18.c./5. Moha: **bejárati szakaszban**

- 18.c./6. Haraszt: bejárat szakszban (Fodorka-Asplenium sp.)
 18.c./7. Magasabb rendű: nem ismert
 18.c./8. Lámpaflóra: nem ismert
 18.d./ Állat – fosszilis: nem ismert
 18.e./ Állat - recens
 18.e./1. Alacsonyrendű: nem ismert
 18.e./2. Féreg: nem ismert
 18.e./3. Puhatestű: nem ismert
 18.e./4. Rák: nem ismert
 18.e./5. Pók: bejárat szakszban (Barlangi keresztespók)
 18.e./6. Rovar: Lepke a bejárat és a belső szakszokban
 18.e./7. Hal: nem ismert
 18.e./8. Kétéltű: nem ismert
 18.e./9. Hüllő: nem ismert
 18.e./10. Madár: nem ismert
 18.e./11. Denevér - guánó: nem ismert
 18.e./12. Denevér - csont, dög: nem ismert
 18.e./13. Denevér - téli állomány: 10 alatti egyedszám (Kis patkósorrú denevér)
 18.e./14. Denevér - nyári állomány: nem ismert
 18.e./15. Egyéb kisemlős: nem ismert
 18.e./16. Növényevő nagyemlős: nem ismert
 18.e./17. Ragadozó nagyemlős: Róka
 18.f./ Antropogén – fosszilis: nem ismert
 18.h./ Antropogén - recens, jelenkori: nem ismert

VI. HIDROLÓGIA - KLIMATOLÓGIA

VI.19. Csepegő vizek

- 19.1. Időszakos: gyér, lokális
 19.2. Állandó: nem ismert

VI.20. Folyó vizek: nem ismert

VI.21. Állóvizek: nem ismert

VI.22. Karsztvízszint

- 22.1. Jelenléte, típusa: nem ismert
 22.2. Hőmérséklete: nem ismert
 22.3. Maximális tszf. magassága: nem ismert
 22.4. Ingadozás mértéke: nem ismert

VI.23. Klimatikus összetevők

- 23.a./ Hőmérséklet
 23.a./1. Átlagos: 10,2
 23.a./2. A mérések részletessége: néhány ponton, alkalmi
 23.b./ Páratartalom
 23.b./1. Érzékszervileg: száraz
 23.b./2. Átlagos értéke: 35%
 23.b./3. A mérések részletessége: néhány ponton, alkalmi
 23.c./ CO₂ - tartalom
 23.c./1. Érzékszervileg: nem érzékelhető
 23.c./2. Átlagos értéke: 0,3%
 23.c./3. A mérések részletessége: egyszeri mérés
 23.d./ Légáramlás
 23.d./1. Időszakos; érzékszervileg: lokálisan, enyhe
 23.e./ Radon-aktivitás: nem ismert

24. Tematikus feldolgozás: folyamatban

1. Barlangleltári szám: nincs

25. Megismerése:

- a./ Felfedezés éve, szakszossága: 2000.02.12
 b./ Felfedezője: Gruber Péter, Farkas Tünde, Rózsa Sándor

26. A látogatás objektív feltételei:

1. Bejárat megközelíthetősége: **nehéz (meredek) terepen**
2. A barlang járhatósága: **könnyen járható, alapfelszereléssel**

27. A látogatás szubjektív feltételei: szabadon látogatható

28. Kiepipítés célja: nincs kiepipítve

29. Lezárás: nincs lezárva

30. Épített műtárgy: nincs

31. Vezetékes műtárgy: nincs

32. Műszer: nincs

33. Ideiglenes jellegű műtárgy: nincs

34. Jogi státusz: ex-lege védett

35. Adminisztratív státusz

a./ Kezelő természetvédelmi hatóság: **Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság**

36. Felszín státusza

a./ Védettség: **nem védett**

37. Veszélyeztető tényezők és mértékük: beomlás és feltöltődés

38. Természetes állapot értékelése

1. Általános kép: **gyakorlatilag érintetlen**

2. Ásványkiválások: **gyakorlatilag érintetlen**

3. Aljzat: **gyakorlatilag érintetlen**

39. Alapadatok

a./ Jellege: **kataszteri felvétel**

b./ Időpontja: **2000.09.06.**

c./ A felvételt készítette: **Gruber Péter**

40. **Megjegyzések, javaslatok (veszélyeztetettség, védelem, kutatás, egyéb), a barlang leírása:**

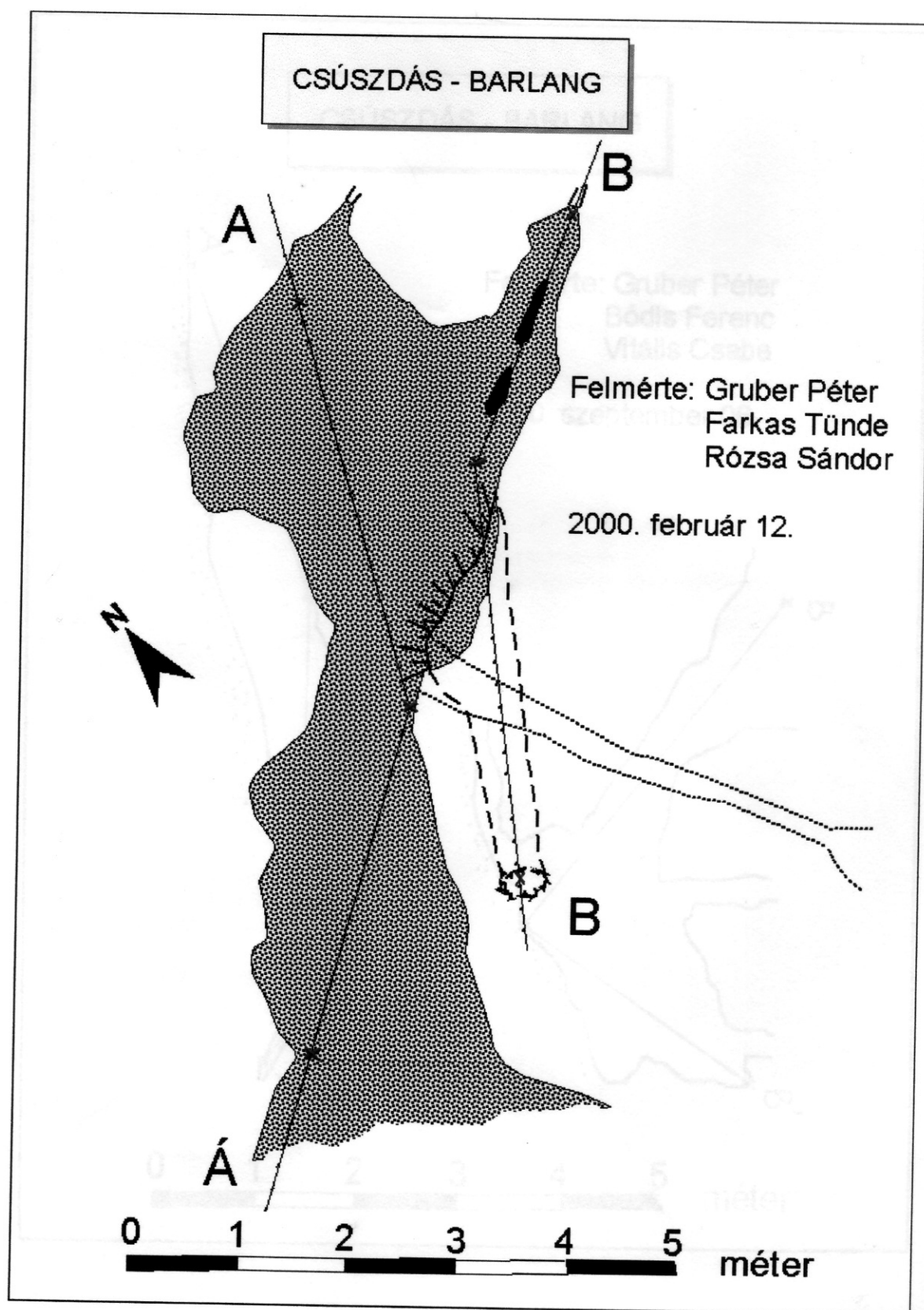
A barlang bejárata Hídvégardó községtől D-i irányba kb. 1 km távolságban található Szent János – hegyen nyílik, kb. 235 m tszf. magasságban.

A barlang egy ÉK – DNy irányú törés mentén, középső-triász korú Steinalmi mészkőben alakult ki, hossza 13 méter.

Két természetes bejáratral rendelkezik, az alsóbb helyzetben lévő DNy-i bejárat a nagyobb, 3 m széles és 1 m magas. Itt egy csúszós, talaj kitöltésen kell felmászni mintegy 4,5 métert és ekkor beérkezünk a kis terembe, melynek hossza 4 méter, szélessége 3 méter, magassága 1,5 méter. A terem D-i végében egy hasadék indul el felfelé 60°-os szögben, amely 2 méter után eléri a felszínt, ez a másik bejárata a barlangnak. Ha ezen a bejáraton indulunk el lefelé, akkor lecsúszdázhatunk a kis ablakon keresztül a terembe, majd a teremből kicsúszhatunk a tágas DNy-i kijáraton.

A terem két kisebb kilyukadással, ablakkal rendelkezik a főtéjén, ezek azonban ember számára nem járhatóak. A barlang nagyobb bejáratában, illetve a terem falán kis mennyiségben megfigyelhetők, a huzatból kivált borsókővek.

A barlang alaprajza:

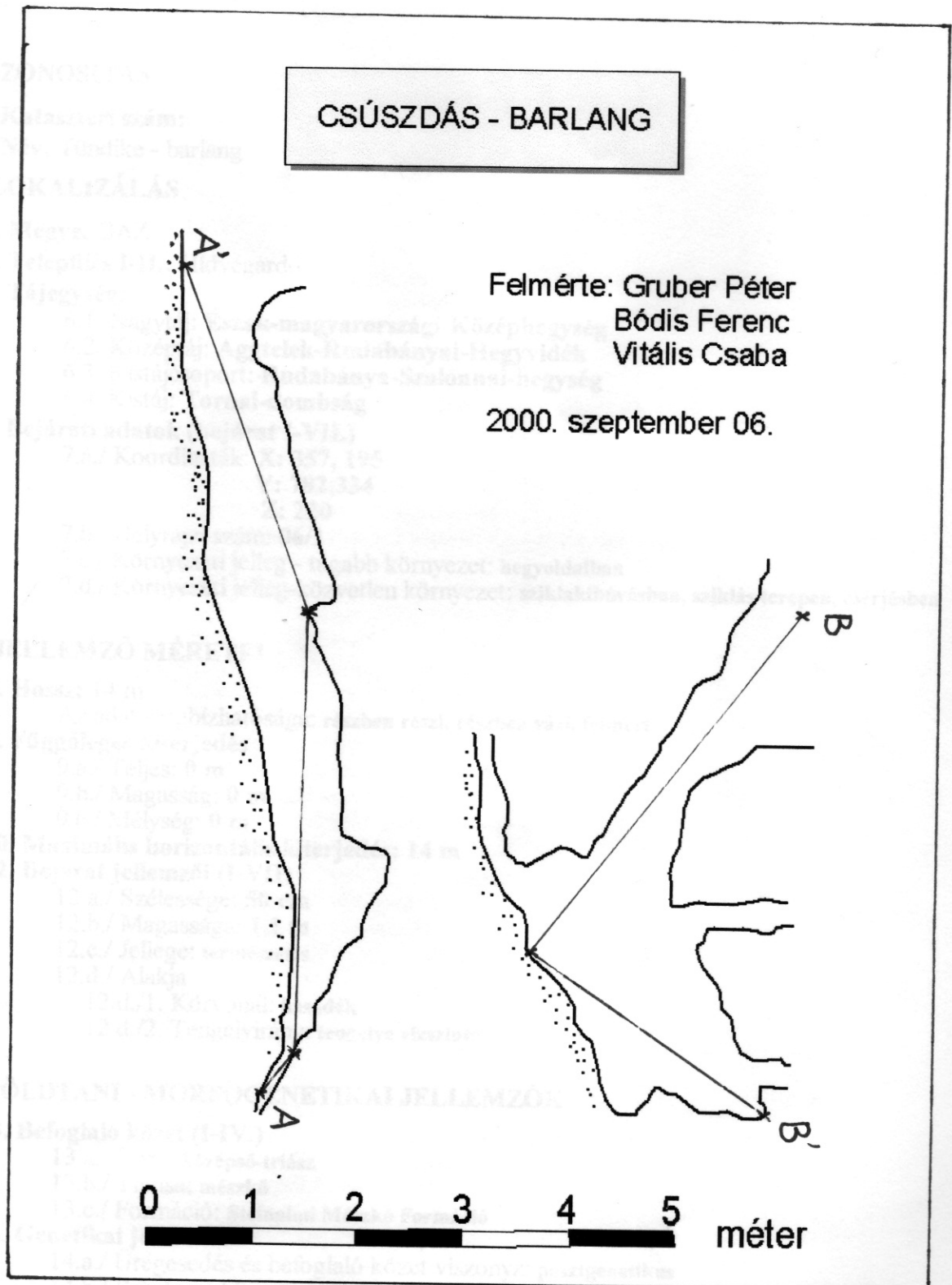
A barlang hosszmetszete:

BARLANG NYILVÁNTARTÓLAP

CSÚSZDÁS - BARLANG

Felmérte: Gruber Péter
Bódis Ferenc
Vitális Csaba

2000. szeptember 06.

BARLANG NYILVÁNTARTÓLAP

I. AZONOSÍTÁS

I.1. **Kataszteri szám:**

I.2. **Név:** Tündike - barlang

II. LOKALIZÁLÁS

II.4. **Megye:** BAZ

II.5. **Település I-II.:** Hídvégardó

II.6. **Tájegység:**

6.1. Nagytáj: **Észak-magyarországi-Középhegység**

6.2. Középtáj: **Aggtelek-Rudabányai-Hegyvidék**

6.3. Kistájcsoporthoz: **Rudabánya-Szalonnai-hegység**

6.4. Kistáj: **Tornai-dombság**

II.7. **Bejárati adatok (bejárat I-VII.)**

7.a./ Koordináták: **X: 357, 195**

Y: 782,334

Z: 220

7.b./ Helyrajzi szám: **06/1**

7.c./ Környezeti jelleg - tágabb környezet: **hegyoldalon**

7.d./ Környezeti jelleg-közvetlen környezet: **sziklakibúvásban, sziklás terepen, cserjésben**

III. JELLEMZŐ MÉRLETEI

III.8. **Hossz:** 14 m

Az adat megbízhatósága: **részben részl, részben vázl. felmért**

III.9. **Függőleges kiterjedés**

9.a./ Teljes: **0 m**

9.b./ Magasság: **0 m**

9.c./ Mélység: **0 m**

III.10. **Maximális horizontális kiterjedés:** 14 m

III 12. **Bejárat jellemzői (I-VII)**

12.a./ Szélessége: **50 cm**

12.b./ Magassága: **1,1 m**

12.c./ Jellege: **természetes**

12.d./ Alakja

12.d./1. Körvonal: **hasadékos**

12.d./2. Tengelyirány: **tengelye vízszintes**

IV. FÖLDTANI - MORFOGENETIKAI JELLEMZŐK

IV.13. **Befoglaló kőzet (I-IV.)**

13.a./ Kora: **középső-triász**

13.b./ Típusa: **mészakő**

13.c./ Formáció: **Steinalmi Mészakő Formáció**

IV.14. **Genetikai jellemzők**

14.a./ Üregesedés és befoglaló kőzet viszonya: **posztgenetikus**

14.b./ Posztgenetikus preformáló tényező: **tektonika, erős**

14.c./ Posztgenetikus üregkialakító hatás

14.c./1. Jellege (I-III): **tektonikus elmozdulás, kifagyásos aprózódás**

15.1. Térforma: **hasadékos**

15.2. Lejtésviszonyok: **enyhén lejtő, illetve emelkedő járatok**

15.3. Jellemző szelvénytípus: **bejárati hasadékos, majd kis terem, illetve lapos, kúszó járatok**

IV.16. Morfológiai elemek

- 16.a./ Nagyformák
 - 16.a./1. Kürtő: **nem ismert**
 - 16.a./2. Akna: **nem ismert**
 - 16.a./3. Meander: **nem ismert**
 - 16.a./4. Gömbfülke: **nem ismert**
 - 16.a./5. Egyéb nagyforma: **nem ismert**
- 16.b./ Kisformák
 - 16.b./1. Gömbüst: **nem ismert**
 - 16.b./3. Mennyezeti csatorna: **nem ismert**
 - 16.b./4. Mennyezeti sík: **nem ismert**
 - 16.b./5. Szinlő: **nem ismert**
 - 16.b./6. Csorga: **nem ismert**
 - 16.b./7. Evorziós üst: **nem ismert**
 - 16.b./8. Hullámkagyló: **nem ismert**
 - 16.b./9. Ujjbegykarr: **nem ismert**
 - 16.b./10. Kanellura: **nem ismert**
 - 16.b./11. Hieroglifa: **nem ismert**
 - 16.b./12. Egyéb kisforma: **nem ismert**
- 16.c./ Befoglaló kőzetanyaghoz kapcsolódó elemek
 - 16.c./1. Vetőtükör: **nem ismert**
 - 16.c./2. Breccsazóna: **nem ismert**
 - 16.c./3. Boxwork-szerkezet: **nem ismert**
 - 16.c./4. Kalcittelér: **lokálisan, a bejáratí hasadékba, illetve a teremben**
 - 16.c./5. Barittelér: **nem ismert**
 - 16.c./6. Kipreparálódott rétegfej, rétegfelület: **nem ismert**
 - 16.c./7. Tűzkő: **nem ismert**
 - 16.c./8. Limonit: **nem ismert**
 - 16.c./9. Ősmaradványok: **nem ismert**
 - 16.c./10. Őskarsztos üledékkitöltés: **nem ismert**
 - 16.c./11. Kovásodás: **nem ismert**
- 16.d./ Üledékkitöltés morfológiai elemei
 - 16.d./1. Inaktív patakmeder: **nem ismert**
 - 16.d./2. Kavicsterasz: **nem ismert**
 - 16.d./3. Egyéb kitöltési szint maradványa: **nem ismert**
 - 16.d./4. Száradási repedés: **nem ismert**
 - 16.d./5. Kicsepegéses "kutak": **nem ismert**
 - 16.d./6. Agyagpiramis: **nem ismert**
 - 16.d./7. Vermikuláció: **nem ismert**
 - 16.d./8. Az üledékkitöltés egyéb morfológiai jellemzői:

V. SZILÁRD KITÖLTÉS

V.17. Szervetlen

- 17.a./ Ásványkitöltés
 - 17.a./1. Függőcseppkő: **nem ismert**
 - 17.a./2. Állócseppkő: **nem ismert**
 - 17.a./3. Cseppkőoszlop: **nem ismert**
 - 17.a./4. Szalmacseppkő: **nem ismert**
 - 17.a./5. Cseppkőléc: **nem ismert**
 - 17.a./6. Cseppkőzászló, -függöny: **nem ismert**
 - 17.a./7. Cseppkődob: **nem ismert**
 - 17.a./8. Heliktit: **nem ismert**
 - 17.a./9. Cseppkőlefolyás: **nem ismert**
 - 17.a./10. Cseppkőbekérgezés: **nem ismert**
 - 17.a./11. Mikrotetarát: **nem ismert**
 - 17.a./12. Cseppkőmedence: **nem ismert**
 - 17.a./13. Cseppkőcsésze: **nem ismert**
 - 17.a./14. Barlangi gyöngy: **nem ismert**
 - 17.a./15. Cseppkőszinlő, bocskoros- és galléros cseppkő: **nem ismert**

- 17.a./16. Cseppkőbaldachin, -lámpa: **nem ismert**
 17.a./17. Mésztufagát: **nem ismert**
 17.a./18. Csepegő- ill. folyó vizi kiválások visszaoldódása: **nem ismert**
 17.a./19. Montmilch: **nem ismert**
 17.a./20. Lublinit: **nem ismert**
 17.a./21. Szegfűkalcit: **nem ismert**
 17.a./22. "Kristályos" borsókő: **gyéren található**
 17.a./23. Típusos (gömbös) borsókő: **nem ismert**
 17.a./24. Korall-borsókő: **nem ismert**
 17.a./25. Egyéb borsókő-változatok: **nem ismert**
 17.a./26. Karfiol: **nem ismert**
 17.a./27. Felhőkalcit: **nem ismert**
 17.a./28. Kalcitlemez: **nem ismert**
 17.a./29. Karácsonyfa: **nem ismert**
 17.a./30. Apadási színlő: **nem ismert**
 17.a./31. Kalcitszivacs: **nem ismert**
 17.a./32. Aragonit: **nem ismert**
 17.a./33. Magnézium-karbonátok: **nem ismert**
 17.a./34. Fennőtt romboédes kalcit: **nem ismert**
 17.a./35. Fennőtt szkaleonédes kalcit: **nem ismert**
 17.a./36. Fennőtt barit: **nem ismert**
 17.a./37. Tömeges, aprókristályos (alabástrom) gipsz: **nem ismert**
 17.a./38. Rostos-tűs gipszképződmények: **nem ismert**
 17.a./39. Makrokristályos gipsz: **nem ismert**
 17.a./40. Limonit: **nem ismert**
 17.a./41. Fekete (Fe-Mn?) lerakódás: **falakon nyomokban megtalálható**
 17.a./42. Jég: **időszakos, csak bejárat szakaszon, ritkán, gyér**
 17.a./43. Antropogén mészkiválás: **nem ismert**

17./b. Törmelékes helyben keletkezett

- 17.b./1. Omladék: **nincs**
 17.b./2. Kőzettörmelék: **gyér**
 17.b./3. Cseppkőtörmelék: **nem ismert**
 17.b./4. Egyéb, kalcit anyagú kiválás törmeléke: **a kalcittelér alatt kis mennyiségben**
 17.b./5. Egyéb ásványkiválás törmeléke: **nem ismert**
 17.b./6. Mészkőkavics (vagy más befoglaló kőzet esetén annak kavicsa): **nem ismert**
 17.b./7. Befoglaló kőzet oldási maradéka: **nem ismert**
 17.b./8. Befoglaló kőzet ősmaradványai: **nem ismert**
 17.b./9. Befoglaló kőzetből kimállott egyéb anyagok: **dolomitliszt**

17.c./ Törmelékes behordott

- 17.c./1. Kvarckavics: **nem ismert**
 17.c./2. Egyéb kavics: **nem ismert**
 17.c./3. Homok: **nem ismert**
 17.c./4. Agyag, iszap: **nem ismert**
 17.c./5. Löss: **nem ismert**

V.18. Szerves kitöltés

- 18.a./ Talaj, humusz: **bejárat hasadéokban, illetve a teremben és a járatokban egyaránt**
 18.b./ Növény – fosszilis: **nem ismert**
 18.c./ Növény - recens
 18.c./1. Avar, növénytörmelék: **bejárat és belsőbb szakaszokban egyaránt megtalálható**
 18.c./2. Baktérium: **nem ismert**
 18.c./3. Gomba: **nem ismert**
 18.c./4. Alga: **bejárat szakaszban.**
 18.c./5. Moha: **bejárat szakaszban**
 18.c./6. Haraszt: **nem ismert**
 18.c./7. Magasabb rendű: **nem ismert**
 18.c./8. Lámpaflóra: **nem ismert**

- 18.d./ Állat – fosszilis: bordacsontok
 18.e./ Állat - recens
 18.e./1. Alacsonyrendű: nem ismert
 18.e./2. Féreg: nem ismert
 18.e./3. Puhatestű: nem ismert
 18.e./4. Rák: nem ismert
 18.e./5. Pók: bejáratí hasadéokban, a kúszó járatban (Barlangi keresztes pók)
 18.e./6. Rovar: Lepke a bejáratí és a belső szakaszokban, szúnyog mindenütt
 18.e./7. Hal: nem ismert
 18.e./8. Kétéltű: nem ismert
 18.e./9. Hüllő: nem ismert
 18.e./10. Madár: nem ismert
 18.e./11. Denevér - guánó: nem ismert
 18.e./12. Denevér - csont, dög: nem ismert
 18.e./13. Denevér - téli állomány: nem ismert
 18.e./14. Denevér - nyári állomány: nem ismert
 18.e./15. Egyéb kisemlős: Róka
 18.e./16. Növényevő nagyemlős: nem ismert
 18.e./17. Ragadozó nagyemlős: nem ismert
 18.f./ Antropogén – fosszilis: nem ismert
 18.h./ Antropogén - recens, jelenkori: nem ismert

VI. HIDROLÓGIA - KLIMATOLÓGIA

VI.19. Csepegő vizek

- 19.1. Időszakos: gyér, lokális
 19.2. Állandó: nem ismert

VI.20. Folyó vizek: nem ismert

VI.21. Állóvizek: nem ismert

VI.22. Karsztvízszint

- 22.1. Jelenléte, típusa: nem ismert
 22.2. Hőmérséklete: nem ismert
 22.3. Maximális tszf. magassága: nem ismert
 22.4. Ingadozás mértéke: nem ismert

VI.23. Klimatikus összetevők

- 23.a./ Hőmérséklet
 23.a./1. Átlagos: 10,2
 23.a./2. A mérések részletessége: néhány ponton, alkalmi
 23.b./ Páratartalom
 23.b./1. Érzékszervileg: száraz
 23.b./2. Átlagos értéke: 35%
 23.b./3. A mérések részletessége: néhány ponton, alkalmi
 23.c./ CO₂ - tartalom
 23.c./1. Érzékszervileg: nem érzékelhető
 23.c./2. Átlagos értéke: 0,3%
 23.c./3. A mérések részletessége: egyszeri mérés
 23.d./ Légáramlás
 23.d./1. Időszakos; érzékszervileg: lokálisan, enyhe
 23.e./ Radon-aktivitás: nem ismert

24. Tematikus feldolgozás: folyamatban

1. Barlangleltári szám: nincs

25. Megismerése:

- a./ Felfedezés éve, szakaszossága: 2000.02.12
 b./ Felfedezője: Gruber Péter, Farkas Tünde, Rózsa Sándor

26. A látogatás objektív feltételei:

1. Bejárat megközelíthetősége: **nehéz (meredek) terepen**
2. A barlang járhatósága: **alapszereléssel könnyen járható**

27. A látogatás szubjektív feltételei: szabadon látogatható

28. Kiépítés célja: **nincs kiépítve**

29. Lezárás: **nincs lezárva**

30. Épített műtárgy: **nincs**

31. Vezetékes műtárgy: **nincs**

32. Műszer: **nincs**

33. Ideiglenes jellegű műtárgy: **nincs**

34. Jogi státusz: **ex-lege védett**

35. Adminisztratív státusz

a./ Kezelő természetvédelmi hatóság: **Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság**

36. Felszín státusza

a./ Védettség: **nem védett**

37. Veszélyeztető tényezők és mértékük: **feltöltődés**

38. Természetes állapot értékelése

1. Általános kép: **gyakorlatilag érintetlen**
2. Ásványkiválások: **gyakorlatilag érintetlen**
3. Aljzat: **kis mértékben áthalmozott**

39. Alapadatok

a./ Jellege: **kataszteri felvétel**

b./ Időpontja: **2000.09.06.**

c./ A felvételt készítette: **Gruber Péter**

40. Megjegyzések, javaslatok (veszélyeztetettség, védelem, kutatás, egyéb), a barlang leírása:

A barlang bejárata Hídvégardó községtől D-i irányba kb. 1 km távolságban található Szent János – hegyen nyílik, kb. 220 m tszf. magasságban.

A barlang két majdnem egymásra merőleges törés mentén alakult ki, össz. hossza 14 méter.

A barlang Steinalmi mészkőben alakult ki.

Két természetes bejáratral rendelkezik, azonban ezek közül csak az egyik járható méretű ember számára. A járható méretű bejárat törés mentén alakult ki és egy kis terembe vezet. A terem 1 m x 2 m alapterületű, magassága 1,5 m.

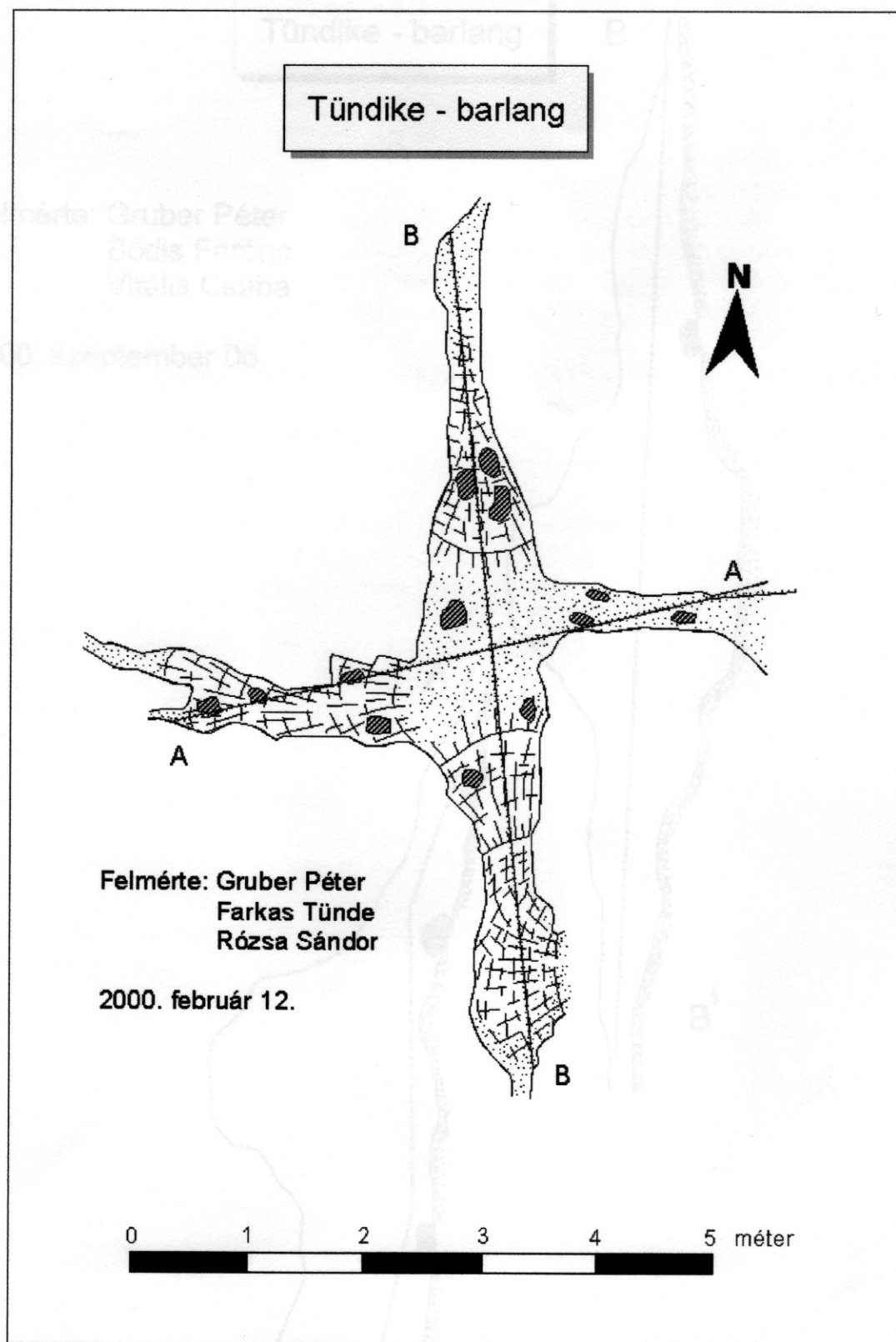
A teremből É-i irányba induló járat igen szűk, 3 m hosszú, a végén tovább folytatódik, bontható. A terem hossz tengelye É-D-i irányú, amely egy hasadék mentén fejlődött ki. A hasadék D-i irányba is tovább folytatódik, vége a felszínre lyukad, egy keskeny nyílással, ez azonban ember számára nem járható nagyságú. A teremből Ny-i irányba is indul egy keskeny kúszó járat, enyhén lejtve. A járat ketté ágazik, azonban mindkét ág összeszűkül.

A barlang alja talajjal és közettörmelékkel borított.

A barlangban jelentős képződmények nem találhatók. A bejárat kuszodában és a teremben kis méretű, huzatból kivált borsókövek találhatók.

A barlang élőhelyként szolgál(t) ragadozó emlős(ök) számára (Róka), erre utaló nyomok a fészek, a csontmaradványok (borda), illetve az igen jellegzetes ürülék szaga.

A barlang leírása:
A barlang alaprajza:

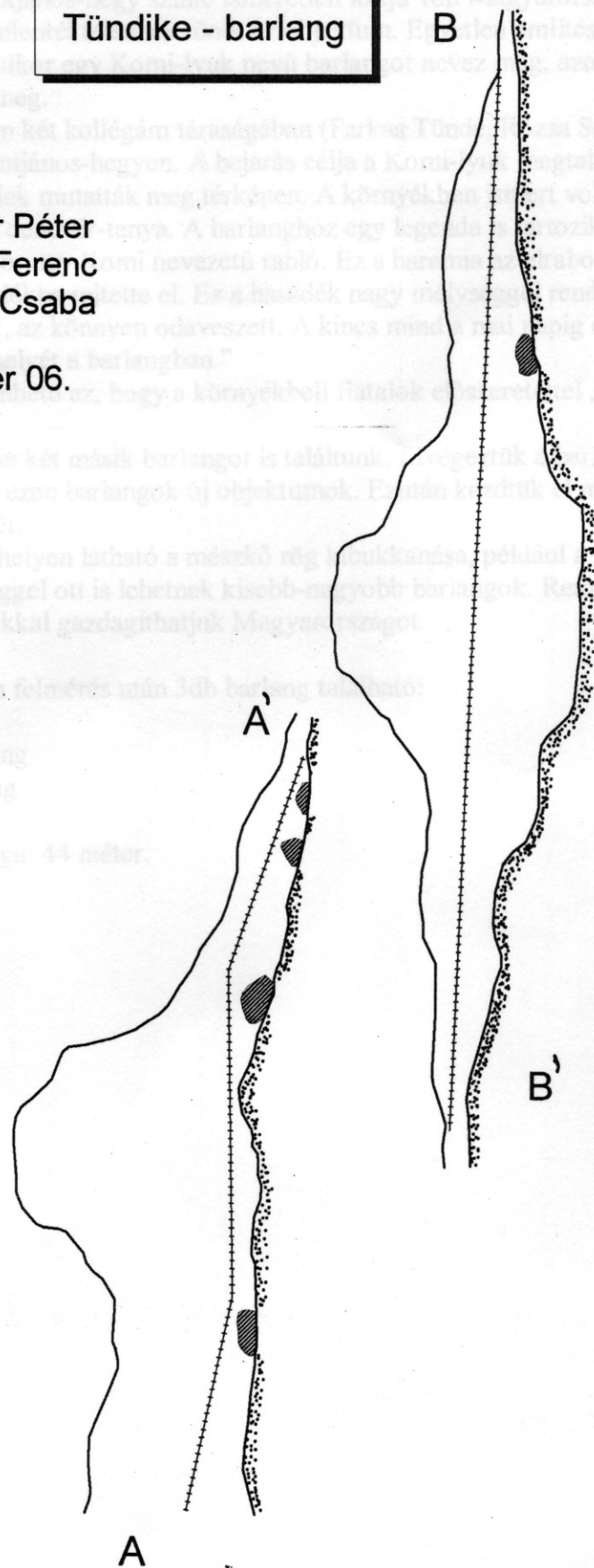

A barlang hosszmetszete:

Tündike - barlang

Felmérte: Gruber Péter
Bódis Ferenc
Vitális Csaba

2000. szeptember 06.

0 1 2 3 4 5 méter

Összefoglalás:

A hídvégardói Szentjános-hegy szinte ismeretlen foltja volt Magyarországnak. Barlangtani szempontból jelentéktelennek tűnik az objektum. Egyetlen említést a területről Dr. Dénes György tesz, amikor egy Komi-lyuk nevű barlangot nevez meg, azonban a barlang pontos helyét nem jelölte meg.

2000. február 12.-én két kollégám társágában (Farkas Tünde, Rózsa Sándor) egy terepbejárást tettünk a Szentjános-hegyen. A bejárás célja a Komi-lyuk megtalálása volt, amelynek helyét a helybeliek mutatták meg térképen. A környékben ismert volt a barlang, mint búvó-lik, illetve mint denevér-tanya. A barlanghoz egy legenda is tartozik:

„A környéken élt valamikor egy Komi nevezetű rabló. Ez a haramia az elrabolt kincseket, ékszereket egy titkos hasadékba rejtette el. Ez a hasadék nagy mélységgel rendelkezett és aki nem ismerte benne a járást, az könnyen odaveszett. A kincs mind a mai napig ott van, ugyanis senki nem tudja a pontos helyét a barlangban.”

Valószínűleg ennek köszönhető az, hogy a környékbeli fiatalok előszeretettel „bontogatnak” a barlangban.

A terepbejárás során két másik barlangot is találtunk. Elvégeztük a barlangok vázlatos felmérését. Kiderült, hogy ezen barlangok új objektumok. Ezután kezdtük el mindhárom barlang részletes felmérését.

A környéken több helyen látható a mészkő rög kibukkanása, például a szemközi hegyen. Nagy valószínűséggel ott is lehetnek kisebb-nagyobb barlangok. Reméljük hamarosan újabb barlangokkal gazdagíthatjuk Magyarországot.

A Szentjános-hegyen jelen felmérés után 3db barlang található:

1. Komi-lyuk
2. Csúszdás-barlang
3. Tündike-barlang

A barlangok összhosszúsága: 44 méter.

Fotódokumentáció pótlása a Szentjános-hegy barlangjaihoz

(DIAN)

1. kép: A Komi-lyuk kuszodája
2. kép: A Komi-lyuk kuszodája
3. kép: A végponti szűkület
4. kép: A végpont
5. kép: A végpontról kifelé a kuszodában
6. kép: Meta menardia a Komi-lyuk bejáratí hasadékában
7. kép: Borsókő a Komi-lyukban
8. kép: Borsókő a Komi-lyuk bejáratí szakaszában
9. kép: Kilátás a Bódva-völgyre a Szentjános-hegyről
10. kép: A Csúszdás-barlang hasadéka
11. kép: A felső bejáratí hasadék
12. kép: A felső csúszdás bejárat
13. kép: A barlang alsó bejárata
14. kép: Az alsó bejárat előtti sziklaudvar
15. kép: Az alsó csúszda
16. kép: Felfelé a terembe
17. kép: borsókő és limonit a hasadék oldalfalán
18. kép: Az oldalsó kuszoda
19. kép: Borsókő az oldalfalon
20. kép: A végpont
21. kép: A terem
22. kép: A barlang folytatását rejtő hasadék
23. kép: A Szentjános-hegy tetején lévő karros kibukkanások
24. kép: Karrok és a Bódva-völgy

Készítette: Gruber Péter
2000. szeptember 25.